

ပထမကမ္ဘာ
အရှေ့အလယ်ပိုင်း
လူတစ်အပေ့က

A to Z

ဝေါဟာရ

ရှင်းလင်းချက်

ရက်မြတ်ဇော်

ပထမကမ္ဘာ
အရှေ့အလယ်ပိုင်း
လာတင်အမေရိကန်
AtoZ
ဝေါဟာရ
ရှင်းလင်းချက်

A

American English(အမေရိကန်အင်္ဂလိပ်)။ ။

အမေရိကန်အင်္ဂလိပ်ဆိုတာ (ခွဲခြားပြောဆိုမှုအရ) ဗြိတိသျှ
အင်္ဂလိပ်ခေါ်တဲ့ ပင်ရင်းအင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားနဲ့ သဒ္ဒါပိုင်း ဆိုင်ရာ၊
အသံထွက်ဆိုင်ရာ၊ စာလုံးပေါင်းဆိုင်ရာစတဲ့ ကဏ္ဍ တွေမှာ မတူကွဲလွဲမှုတွေ
အများအပြားရှိတဲ့ ဒေသသုံး အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားအစုတစ်ရပ် ဖြစ်ပါတယ်။
လက်ရှိ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ နေထိုင်သူတွေအနက် သုံးပုံ နှစ်ပုံနီးပါးက
အင်္ဂလိပ်ကို မိခင်ဘာသာစကားအဖြစ် ပြော ဆိုသူတွေ ဖြစ်တယ်။
အမေရိကန်တွေပြောတဲ့ အင်္ဂလိပ် စကားနဲ့ အင်္ဂလိပ်အသုံးတွေက
မူလအင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား နဲ့ မတူကွဲလွဲချက်တွေ ရှိရာကနေ အမေရိကန်အင်္ဂလိပ်
ရယ်လို့ ဖြစ်လာတာပါပဲ။

အမေရိကန်အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားကို အဓိကအများဆုံး အနေနဲ့
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ ပြောဆိုသုံးစွဲတယ်ဆို ပေမယ့် သူဟာ
ပြည်ပကမ္ဘာအရပ်ရပ်က တိုင်းပြည်အသီး သီးမှာလည်း နေရာယူ တွင်ကျယ်ပါတယ်။
ဒါက ရုပ်ရှင်၊ ဂီတ၊ ရုပ်သံ စတဲ့ ဖျော်ဖြေရေးအနုပညာနဲ့ ပန်းချီ၊ ကဗျာ စတဲ့
အနုပညာမျက်နှာစာတွေကတစ်ဆင့် ကမ္ဘာ့နေရာ အနှံ့အပြားမှာ
အမေရိကန်ယဉ်ကျေးမှု၊ အမေရိကန်ပုံရိပ် တွင်ကျယ်ပြန့်နှံ့မှုနဲ့
အမေရိကန်မီဒီယာအားကောင်းမှုတို့ အဓိကအကြောင်းရင်းကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေ့ခေတ်မှာ အမေရိကန်အင်္ဂလိပ်ဟာ မူလဗြိတိသျှ
အင်္ဂလိပ်ထက်တောင် တချို့နေရာတွေမှာ ပို တွင်ကျယ် နေရာရနေတာ
တွေ့နိုင်ကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အမေရိကန် အင်္ဂလိပ်ရဲ့ဒီရလဒ်ကို
ပင်ရင်းအင်္ဂလိပ်ထက် သဒ္ဒါစည်းကမ်း လျော့ရဲမှု၊ စာလုံးပေါင်းနဲ့အသံထွက်
ပိုလွယ်ကူ အဆင်ပြေ မှတို့ရဲ့ အကျိုးဆက်အဖြစ် အများစုက ယူဆကြတယ်။

အချိန်တွေ တဖြည်းဖြည်း ကြာလာတာနဲ့အမျှ အမေရိကန် အင်္ဂလိပ်ဟာ
ဘာသာစကားရှုထောင့်အရ ပို၍ ပို၍ ပရမ်း ပတာဖြစ်လာနေတယ်ဆိုတာလည်း
ငြင်းလို့မရတဲ့အချက် ဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော် မူလအင်္ဂလိပ်ကို ထားပြီး အမေရိ

ကန်အင်္ဂလိပ်ရဲ့အသုံးပြုပုံ၊ အီဒီယမ်အခင်းအကျင်းနဲ့ သဒ္ဒါ အမှတ်အသားတွေကို သီးသန့် သင်ကြား၊ သင်ယူမှုတွေ မျက်မှောက်ကာလမှာ အများအပြား ရှိနေပါတယ်။ ခုချိန် မှာတော့ အမေရိကန်အင်္ဂလိပ်ဆိုတာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စကားရဲ့ မပါရင်မပြီးတဲ့ ခွဲခြားမရတဲ့ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ် နေပါပြီ။

Anglo(အင်ဂလို)။ ။Anglo (အင်ဂလို) ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေနဲ့ သက်ဆိုင်မှုအဖြစ် ရည်ရွယ်ဖော်ပြရာ မှာ ရှေ့ဆက်စကားလုံးတစ်ရပ်အနေနဲ့ အသုံးပြုပါတယ်။

ဥပမာ အင်ဂလို-အမေရိကန်ဆိုရင် အင်္ဂလိပ်နဲ့အမေရိက၊ အင်ဂလို-အင်ဒီးယန်းဆိုရင် အင်္ဂလိပ်နဲ့အိန္ဒိယ၊ အင်ဂလိုချိုင်နီး ဇံဆိုရင် အင်္ဂလိပ်နဲ့တရုတ် အဆက်အစပ်ကို ရည် ညွှန်းတာဖြစ်ပါတယ်။ Anglo ဆိုတာ အင်္ဂလိပ်(English) ကို အခြားရည်ညွှန်းပြုစကားလုံးတစ်ရပ်ရပ်နဲ့ တွဲဖက်အသုံး ပြုရာမှာ မှတ်သားပြဆိုတဲ့ အရင်လာတင်ရှေ့ဆက်စကား လုံးတစ်ရပ် ဖြစ်ပါတယ်။

ဗညါသ က အင်္ဂလန် (England) အတွက် လာတင်နာမည် ဖြစ်တဲ့ Anglia ကနေ ဆင်းသက်တယ်။ လာတင်နာမည် Anglia ရော အင်္ဂလိပ်နာမည်England ပါ အိန်ဂျယ်တို့ ရဲ့တိုင်းပြည် (Land of the Angles) လို့ အဓိပ္ပာယ်ရ ပါတယ်။ Angle (အိန်ဂျယ်) ဆိုတာ မြောက်ဂျာမန်ကျွန်း ဆွယ် Angle ရင်းမြစ်နေရာရှိတဲ့ ဂျာမနစ် (ဝါ) ကျူတော နှစ်လူမျိုးတစ်ရပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဂျာမနစ် ဒါမှမဟုတ် ကျူ တောနစ်(Germanic or Tuteonic) ဆိုတာ ဘာသာ စကားဆက်နွယ် လူသားမျိုးနွယ် (Ethnolinguistic Group) တစ်ရပ်ရဲ့ အမည်ဖြစ်တယ်။ ဆိုရရင် အိန်ဂျယ် တွေဟာ ဒီနေ့ခေတ်အင်္ဂလိပ်တွေရဲ့ ရှေးဦးလူမျိုးအုပ်စုတွေ အနက်က တစ်ဖွဲ့ဖြစ်ပါတယ်။

Anglo ဆိုတဲ့ ရှေ့ဆက်ဝေါဟာရဟာ မကြာမကြာ ဆိုသ လို့ အင်္ဂလိပ်သာမက ဗြိတိသျှ(ဝါ)ဗြိတိန်တစ်ရပ်လုံးနဲ့ သက် ဆိုင်မှုအဖြစ်ပါ ရည်ညွှန်းတာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အင်္ဂလိပ်နဲ့ဆိုင်တဲ့ အင်္ဂလန်သာမက

စကော့တလန်၊ ဝေလ နဲ့ ဗြိတိသျှ ကျွန်းငယ်တွေနဲ့ပါ သက်ဆိုင်မှုကို ရည်ညွှန်း
တယ်လို့ နားလည်အပ်တယ်။ ဒါကြောင့် အင်ဂလို-ချိုင်းနီးစ် (Anglo-Chinese)၊
အင်ဂလို-အင်ဒီးယန်း (Anglo-Indian) စတဲ့ စကားလုံးတွေမှာ Anglo ဟာ အင်္ဂလန်၊
အင်္ဂလိပ်ကို ရည်ညွှန်းတတ်သလို အခါများစွာမှာ ဗြိတိန်၊ ဗြိတိသျှ တစ်ရပ်လုံးကို
ကိုယ်စားပြုတတ်ကြောင်းလည်း သိထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

APEC (အေပက်) ။ ။ Asia-Pacific Economic Co operationရဲ့
ရှေ့ဆုံးစာလုံးတွေကို စုခေါ်တဲ့ အတိုကောက် အမည် ဖြစ်ပါတယ်။ Asia-Pacific
Economic Co orperation ကို 'အာရှ-ပစိဖိတ်စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက် မှု' လို့
မြန်မာပြန်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ APEC (အေပက်)က နိုင်ငံပေါင်း ၂၁ နိုင်ငံ
စုံညီစည်းဝေးတဲ့ စကားဝိုင်းတစ်ရပ်ဖြစ် ပါတယ်။ အာရှ-ပစိဖိတ်ဒေသတွင်း
ကုန်သွယ်မှုနဲ့ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုလွတ်လပ်လွယ်ကူစေရေး စီးပွားရေးအကြောင်းကိစ္စ
အတွက် နိုင်ငံတွေအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့ ရည်ရွယ် ချက်နဲ့
တွေ့ဆုံဆွေးနွေးတဲ့ စကားဝိုင်းဖြစ်တယ်။ စကားဝိုင်း မှာ ပါဝင်ပြောဆိုတဲ့
နိုင်ငံအားလုံးက ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာအနား သတ်နေရာအနှံ့အပြားက နိုင်ငံတွေ
ဖြစ်တယ်။

အာရှ-ပစိဖိတ်ဒေသတစ်ဝှမ်း လွတ်လပ်တဲ့ ကုန်သွယ်မှုနဲ့
စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမြှင့်တင်ရေး ကြိုးပမ်းတဲ့ အေပက်အစည်းအဝေးကို
၁၉၈၉ ခုနှစ်မှာ စတင်ခဲ့ပါတယ်။ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ အနားသတ်ရှိတဲ့ နိုင်ငံတွေအနက်
၂၁ နိုင်ငံက ဒီအစည်းအဝေးမှာ ပါဝင်ပြောဆိုပါတယ်။ ဒီအေပက်
အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတွေက ဩစတြေးလျ၊ ကနေဒါ၊ ဘရူနိုင်း၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ယိုးဒယား၊
မလေးရှား၊ ဂျပန်၊ နယူးဇီလန်၊ တောင်ကိုရီးယား၊ မြောက်ကိုရီးယား၊
အမေရိကန်ပြည် ထောင်စု၊ စင်ကာပူ၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ဗီယက်နမ်၊ တရုတ်တိုင်ပေ၊
ဟောင်ကောင်၊ မက်ဆီကို၊ ရုရှ၊ ချီလီ၊ ပီရူးနဲ့ ပါပူဝါနယူး ဂီနီတို့ ဖြစ်တယ်။
အေပက်နိုင်ငံတွေက ကမ္ဘာ့လူဦးရေရဲ့ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးကို ကိုယ်စားပြုပါတယ်။

April Fool (ဧပြီဖူး) ။ ။ April Fool က နှစ်စဉ် ဧပြီလ ၁

ရက်နေ့ကျရင်ပုံမှန်ပြုလုပ်နေကျဖြစ်တဲ့ တစ်စုံတစ်ယောက် က
တစ်စုံတစ်ယောက်ကို ထိထိရောက်ရောက် နောက် ပြောင်တဲ့အလေ့အထမှာ အဲလို
အနောက်ပြောင်ခံရတဲ့၊ အရူးလုပ်ခံရတဲ့လူ ဒါမှမဟုတ်
အဲလိုနောက်ပြောင်မှုရဲ့အမည် ဖြစ်တယ်။ April Fool နောက်ပြောင်မှုမှာ
တစ်ယောက် က တစ်ယောက်ကို သာမန်ကာလျှံကာ အပေါ်ယံနောက် ပြောင်တာ
မဟုတ်၊ တကယ် ထိထိရောက်ရောက် နောက် ပြောင်တာ ဖြစ်တယ်။
တစ်ယောက်ယောက်ကို အတည် ပေါက်နဲ့ အရူးလုပ်တာမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။
ဒီအလေ့အထက အနောက်ကမ္ဘာကနေ စတင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

April Fool လုပ်တဲ့ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့ကို April Fools' Day ခေါ်တယ်။ ဧပြီ
၁ ရက် April Fools' Day ဟာ တရားဝင် အားလပ်ရက်တစ်ရက် မဟုတ်ပေမယ့်
ဒီနေ့ကို တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ထိထိရောက်ရောက် နောက် ပြောင်ခြင်းနဲ့
ယေဘုယျအရူးထမှုတွေအတွက် ခွင့်ပြုတဲ့ နေ့တစ်နေ့အဖြစ် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်
သတ်မှတ်ဆင်နွှဲကြ ပါတယ်။ ဒီနေ့ရောက်ရင် လူတွေဟာ အရူးလုပ်ခံရမှာ
ကြောက်ပြီး သတိနဲ့ နေကြရတယ်။ April Fools' Day ကိုAll Fools' Day လို့လည်း
ခေါ်ကြတယ်။ ဒီအတည် ပေါက် အရူးလုပ်မှုအလေ့အထဟာ အနောက်ကမ္ဘာက
စတင်ခဲ့ပြီးနောက် ခုချိန်မှာ ကမ္ဘာ့နေရာအနှံ့အပြားဆီ ရောက်ရှိပြန့်နှံ့နေပါပြီ။

Arab World(အာရပ်ကမ္ဘာ) ။ ။ အာရပ်ကမ္ဘာဆိုတာ
အာရဗီစကားပြောနိုင်ငံနဲ့ နယ်မြေဒေသပေါင်း ၂၅ ခု ပါဝင် စုဖွဲ့ထားတဲ့
အာရှတိုက်အနောက်ပိုင်းက ဒေသအစုအဝေး ဖြစ်တယ်။ ဒီဒေသအစုအဝေးမှာပါတဲ့
နိုင်ငံတွေဟာ အာရှ တိုက်အနောက်ပိုင်းနဲ့ မြောက်အာဖရိကမှာ ဖြန့်ကျက်တည်
ရှိပါတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းနဲ့ အာဖရိက မြောက်ပိုင်းက
အာရဗီစကားပြောနိုင်ငံတွေရဲ့ အစုအဖွဲ့ အမှတ်သရုပ်ဖြစ်တဲ့ အာရပ်ကမ္ဘာက
အနောက်ဘက် အတ္တ လန္တိတ်သမုဒ္ဒရာကနေ အရှေ့ဘက် အာရေဗျပင်လယ်ထိ၊

မြောက်ဘက် မြေထဲပင်လယ်ကနေ အရှေ့တောင်ဘက် အာဖရိက အင်္ဂုနဲ့ အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာထိ ဖြန့်ကျက်တည်ရှိတဲ့ နိုင်ငံတွေနဲ့ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားပါတယ်။ အာရပ်ကမ္ဘာရဲ့နိုင်ငံနဲ့ နယ်မြေဒေသ ၂၅ ခုက ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ အီဂျစ်၊ ဂျော်ဒန်၊ အာရပ်စော် ဘွားများပြည်ထောင်စု (ယူအေအီး)၊ ကူဝိတ်၊ အယ်ဂျီးရီးယ၊ ဆိုမာလီယာ၊ ကာတာ၊ ယီမင်၊ အိုမန်၊ ဘာရိန်း၊ ဆီးရီးယား၊ မော်ရိုကို၊ အီရတ်၊ လစ်ဗျား၊ လက် ဘန္တန်၊ ကိုမိုရော့စ်၊ ဒီဘူတီ၊ မော်ရီတေးနီးယ၊ ပါလက်စတိုင်း၊ ဆူဒန်၊ တူနီးရှား၊ အနောက်ဆာဟာရ၊ အီရီထရီးယနဲ့ ချဒ် တို့ဖြစ်ပါတယ်။

အာရပ်ကမ္ဘာမှာ အာရပ်အဖွဲ့ချုပ်(Arab League) ဆိုတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် ရှိတယ်။ ဒီအဖွဲ့အစည်းရဲ့ တရားဝင်နာမည်က The League of Arab States ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ အဖွဲ့ကို မူလအဖွဲ့ဝင်ခြောက်နိုင်ငံနဲ့ ၁၉၄၅ မတ်လမှာ အီဂျစ် နိုင်ငံ ကိုင်ရှိမြို့မှာ စတင်တည်ထောင်ခဲ့ပါတယ်။ အဆိုပါ ခြောက်နိုင်ငံက အီဂျစ်၊ အီရတ်၊ ဂျော်ဒန်၊ လက်ဘနွန်၊ ဆော်ဒီအာရေဗျနဲ့ ဆီးရီးယားတို့ ဖြစ်တယ်။ လက်ရှိမှာတော့ အာရပ်လိဂ်အဖွဲ့ဝင် ၂၂ နိုင်ငံ ရှိပါတယ်။ Arab League က အာရပ်တစ်ယောက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာမှာ အာရပ်တစ်ယောက်ဆိုတာ သူ့ဘာသာစကားက အာရဗီ၊ သူနေထိုင်တာက အာရဗီစကားပြောနိုင်ငံတစ်ခု၊ ပြီးတဲ့အခါ သူဟာ အာရဗီစကားပြောလူမျိုးတွေရဲ့ လိုလားမှုဆန္ဒတွေ ကို ခံစားနားလည်ပေးတတ်သူ လူတစ်ယောက်ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုတယ်။

အာရပ်နိုင်ငံအားလုံး အစ္စလာမ်ဘာသာ ကိုးကွယ်ကြတယ်။ နိုင်ငံအများစုက ဆွန်နီမွတ်ဆလင်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အီရတ် ကတော့ ရှီအာ အဓိကနိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံလူဦးရေ ရဲ့၆၅ ရာခိုင်နှုန်းက ရှီအာမွတ်ဆလင်တွေ ဖြစ်တယ်။ လက်ဘနွန်၊ ယီမင်၊ ကူဝိတ်နဲ့ ဘာရိန်းတို့မှာလည်း ရှီအာ (ဝါ)ရှိုးယိုက်တွေက ဆွန်နီတွေရဲ့နောက်မှာ ကြီးမားတဲ့ အနည်း စုအုပ်စုတွေအဖြစ် ရှိပါတယ်။

Asia-Pacific (အာရှ-ပစိဖိတ်) ။ ။ အာရှ-ပစိဖိတ်ဒေသ ကို

အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်ဟာ ဆိုလိုချင်တဲ့ သဘောနဲ့ အခြေအနေအလိုက် အရွယ်အစားပြောင်းလဲမှု ရှိနိုင်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ပုံမှန်အားဖြင့်ဆိုရင်တော့ ဒီဒေသမှာ အနည်းဆုံး အရှေ့အာရှ၊ အရှေ့တောင်အာရှနဲ့ သမုဒ္ဒရာပိုင်းနေရာ အများ အပြား ပါဝင်ပါတယ်။

အာရှ-ပစိဖိတ်ဒေသဟာ အနောက်ဘက် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ (Western Pacific Ocean) အနီးတစ်ဝိုက်က ကမ္ဘာ့ နေရာဒေသ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီဝေါဟာရဆိုလိုချက်မှာ မြောက်ပစိဖိတ်ဒေသက ရှေ့နဲ့ အရှေ့ဘက်ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ (Eastern Pacific Ocean) ရဲ့ ကမ်းရိုးတန်းပေါ်က တောင် နဲ့ မြောက်အမေရိကတိုက် နိုင်ငံတွေလည်း ပါဝင်နိုင်ပါတယ်။

ဥပမာ-အေပက် (APEC) နိုင်ငံများစာရင်းမှာ အဆိုပါဒေသ တွေက နိုင်ငံတွေဖြစ်တဲ့ ကနေဒါ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ချီလီ၊ ပီရူး၊ မက်ဆီကိုနဲ့ ရုရှတို့ ပါဝင်တာကို တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အာရှ-ပစိဖိတ်ဒေသလို့ ဆိုရာမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ပါဝင် တဲ့ နိုင်ငံနဲ့ဒေသတွေက ဒီလိုဖြစ်တယ်။ ဩစတြေးလျ၊ ဘရူ နိုင်း၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ တရုတ်၊ ဟောင်ကောင်၊ မကာအို၊ တရုတ်တိုင်ပေ၊ ဂျပန်၊ မြောက်ကိုရီးယား၊ တောင်ကိုရီးယား၊ ဖီဂျီ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ ကီရီဘာတီ၊ မာရှယ်ကျွန်းစု၊ မိုက်ခရိုနီးရှား၊ နောရူး၊ ပါလော၊ နယူးဇီလန်၊ ပါပူဝါနယူးဂီနီ၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ဆာမိုအာ၊ စင်ကာပူ၊ ယိုးဒယား၊ ဗီယက်နမ်၊ ဆော်လမွန်ကျွန်းစု၊ တီမောလက်စ်တေ၊ တွန်ဂါ၊ တူဗာလူ၊ ဗန်နွာတူနဲ့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနယ်မြေတွေဖြစ်တဲ့ အမေရိကန်ဆာမိုအာ၊ ဂူအမ်၊ မြောက်မာရီယာနာကျွန်းစု။

Atheism (နတ်ဘုရားလုံးဝမရှိ အယူဝါဒ)။ ။ ထာဝရ ဘုရားသခင်ခေါ်ကြတဲ့ God အပါအဝင် လူတွေ စိတ်ကူး ယူဆတဲ့နတ်ဘုရားတွေ၊

နတ်ဘုရားမတွေ့ရှိမှုကို လက်မခံ ပယ်ချတဲ့အယူ ဖြစ်ပါတယ်။
ဖန်ဆင်းရှင်ဘုရားသခင်အပါ အဝင် အမျိုးမျိုးသော နတ်ဘုရားတွေ ဘာတစ်ခုမှ
တကယ် မရှိဘူးလို့ ယုံကြည်တဲ့အယူ ဖြစ်ပါတယ်။ God ဒါမှမဟုတ် လူတွေ
ကြံဆပြောဆိုတဲ့ အခြားသောနတ်ဘုရားတွေရဲ့ရှိမှု ကို
ယုံကြည်တဲ့အယူဝါဒအားလုံးကို ဆန့်ကျင်ပယ်ချတဲ့ဝါဒ ဖြစ်တယ်။

Atheism ကို 'အေသီအစ်ဇင်'လို့ အသံထွက်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။
ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ လူတွေအနက် အများစုက ဖန်ဆင်းရှင် ဘုရားသခင်ကို
ယုံကြည်ကိုးကွယ်ပါတယ်။ တချို့တစ်ဝက် ကတော့ နတ်ဘုရားအမျိုးမျိုးကို
ကိုးကွယ်ကြတယ်။ God အပါအဝင် နတ်ဘုရားယုံကြည်မှုမှာ အနည်းဆုံးတော့ နတ်
ဘုရားတစ်ပါးပါးရှိရမယ်လို့ ယူဆလက်ခံကြပါတယ်။ Atheism ကတော့
နတ်ဘုရားလုံးဝမရှိဘူးလို့ ယုံကြည်တယ်။

Auld Lang Syne(အော်လန်ဆိုင်းနီသီချင်း)။ ။

အင်္ဂလိပ်စကားပြောနိုင်ငံတွေ အပါအဝင် ကမ္ဘာအရပ်ရပ်က
တိုင်းပြည်အသီးသီးမှာ နှစ်သစ်ကူးအကြိုနေ့ ညသန်းခေါင်ယံ အချိန် (ည ၁၂ နာရီ)
မှာ အောင်ပွဲခံသီဆိုတဲ့ နှစ်သစ်ကူး ရိုးရာသီချင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ရောက်ရှိလာတဲ့
နှစ်သစ်အစမှာ အောင်ပွဲခံပျော်ရွှင်မှုအဖြစ် Auld Lang Syne ကို သီဆိုကြ ပါတယ်။
အင်္ဂလိပ်စကားပြောနိုင်ငံတွေမှာတော့ ဒီသီချင်းဟာ
ခင်မင်ချစ်ကြည်မှုဆိုင်ရာရိုးရာသီချင်းတစ်ပုဒ်လည်း ဖြစ်တယ်။

အရပ်ရပ်တိုင်းပြည်တွေမှာတော့ အော်လန်ဆိုင်းနီက နှစ်ကူး
ရိုးရာသီချင်းအဖြစ် နာမည်ကြီး လူသိများပါတယ်။

ဒီသီချင်းက စကော့ကဗျာတစ်ပုဒ်ကနေ ဆင်းသက်လာတယ်။

ကဗျာနာမည်ကလည်း Auld Lang Syne ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ရောဘတ်ဘန်းစ်(Robert Burns) က ၁၇၈၈ မှာ ရေးခဲ့ပါ တယ်။

ဒီနောက် ကဗျာကနေ စကော့ကျေးလက်ရိုးရာ တေး တစ်ပုဒ် ဖြစ်လာခဲ့တယ်။
သီချင်းရဲ့ စကော့ခေါင်းစဉ်ကို လုံး ကောက်ပြန်ဆိုမယ်ဆိုရင် အင်္ဂလိပ်လို 'Old Long
Since' မြန်မာလို 'ရှေးရှေးက' လို့ ဆိုရမှာဖြစ်ပါတယ်။ 'Old Long Since' အပြင်
စကော့ခေါင်းစဉ် Auld Lang Syne ကို ဘာသာစကားဖလှယ်မှုအရ အင်္ဂလိပ်လို 'long
long ago'? 'days gone by' စသည်လည်း ပြန်ဆိုနိုင်ပါတယ်။

B

Britain or the United Kingdom (ဗြိတိန် ဒါမှမဟုတ် ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း) ။ ။ ဗြိတိန်၊ ယူကေ(UK) နဲ့ အင်္ဂလန်ဆိုတဲ့ နာမည်အခေါ်အဝေါ်တွေ အကြား မရှင်းမရှင်း မဖြစ်အောင်၊ ကွဲကွဲပြားပြားသိအောင် ဒါကို ထည့်ရေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။

UKဆိုတာthe United Kingdom ရဲ့ အတိုဖြစ်ပါ တယ်။The United Kingdom ဟာ လေးနိုင်ငံပေါင်းပြီး တစ်နိုင်ငံဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်တယ်။ ယူနိုက်တက်ကင်း ဒမ်းမှာ အင်္ဂလန်၊ စကော့တလန်၊ ဝေလနဲ့ မြောက်အိုင်ယာ လန်တို့

ပေါင်းစုပါဝင်တယ်။ ဒီ လေးနိုင်ငံအစုအဖွဲ့ကို ယူ နိုက်တစ်ကင်းဒမ်းခေါ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ The United Kingdom ကို တရားဝင်အပြည့်အစုံပြောမယ်ဆိုရင် The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland ဖြစ်တယ်။

မြောက်အိုင်ယာလန်ဟာ အခြားတိုင်း ပြည်တစ်ခုနဲ့ ကုန်းမြေနယ်နိမိတ်ဆက်နေတဲ့ UKရဲ့ တစ်ခု တည်းသောအစိတ်အပိုင်း ဖြစ်တယ်။ UK ရဲ့ မြောက်အိုင် ယာလန်ဟာ အိုင်ယာလန်သမ္မတနိုင်ငံနဲ့ နယ်မြေထိစပ်နေ တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ယူကေ (ဝါ) ယူနိုက်တစ်ကင်းဒမ်းက ဂရိတ်ဗြိတိန်ကျွန်း၊ အိုင်ယာလန်ကျွန်း အရှေ့မြောက်ပိုင်းနဲ့ အခြားကျွန်းငယ်များ စွာပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ ကျွန်းနိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဂရိတ် ဗြိတိန်ဆိုရင် ဂရိတ်ဗြိတိန်ကျွန်းကို ဆိုလိုတာ ဖြစ်နိုင်သလို ဒီကျွန်းပေါ်က အင်္ဂလန်၊ ဝေလနဲ့ စကော့တလန် သုံးနိုင်ငံ အစုအဖွဲ့ကို ရည်ညွှန်းတာလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဂရိတ် ဗြိတိန် (Great Britain)ဆိုရင် မြောက်အိုင်ယာလန် မပါ ဘူး။ မြောက်အိုင်ယာလန်က အိုင်ယာလန်ကျွန်းရဲ့ အစိတ် အပိုင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး အိုင်ယာလန်သမ္မတနိုင်ငံနဲ့ နယ်မြေ ဆက်နေတာ ဖြစ်တယ်။ ယူကေဆိုမှ မြောက်အိုင်ယာလန် ပါတယ်။

UK (ဝါ) The United Kingdom ကို ဗြိတိန် (Britain) လို့လည်း ခေါ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဗြိတိန်ဆိုရာမှာလည်း စကော့တလန်၊ အင်္ဂလန်၊ မြောက်အိုင်ယာလန်နဲ့ ဝေလ အကုန်လုံး ခြုံငုံပါတယ်။ အင်္ဂလန်၊ ဝေလ အစရှိတဲ့ လေး နိုင်ငံပေါင်းမှ ဗြိတိန်ဖြစ်တယ်။ အားကစား စတဲ့ ကဏ္ဍတွေ မှာ အင်္ဂလန်က အင်္ဂလန်အလျောက်၊ မြောက်အိုင်ယာလန် က မြောက်အိုင်ယာလန်အလျောက် ကိုယ့်ဟာနဲ့ကိုယ် ကိုယ်စားပြုပေမယ့် နိုင်ငံရေးနဲ့ အုပ်ချုပ်မှုအရတော့ တစ်စု တည်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အင်္ဂလိပ်ဝန်ကြီးချုပ်၊ စကော့ ဝန်ကြီးချုပ်ရယ်လို့ မရှိဘဲ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်သာ ရှိပါတယ်။ ဘုရင်မကိုလည်း ဗြိတိသျှဘုရင်မ ခေါ်ရပါတယ်။

ဗြိတိန် ဒါမှမဟုတ် ယူနိုက်တစ်ကင်းဒမ်းနဲ့ သက်ဆိုင်မှုကို

ကိုယ်စားပြုတဲ့စကားလုံးက British ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် British ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေရင် အင်္ဂလန်၊ ဝေလ၊ စကော့ တလန်၊ မြောက်အိုင်ယာလန်အားလုံးနဲ့ဆိုင်တယ်လို့ သိရ မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ A British writer (ဗြိတိသျှစာရေးဆရာ တစ်ယောက်)ဆိုရာမှာ သူဟာ အင်္ဂလန်ကလည်း ဖြစ်နိုင် တယ်၊ ဝေလ စသည်ကလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဗြိတိန်မှာ နေတဲ့ လူတွေ ဒါမှမဟုတ် ဗြိတိန်နိုင်ငံသားတွေ အလုံးစုံကို ရည်ညွှန်းပြောဆိုချင်ရင် The British ပြောရပါတယ်။ ဒါမှ မဟုတ် The Britons ပြောရပါတယ်။ The Britishers ဆိုတာကတော့ ရှေးအသုံးအနှုန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစကားလုံး တွေက ဗြိတိန်နိုင်ငံသားအလုံးစုံကို စုစည်းရည်ညွှန်းတာ ဖြစ်တယ်။ သတိပြုရမယ့်အချက်က British ကို လူမျိုး အမှတ်၊ သရုပ်တစ်ရပ်အဖြစ် သုံးလို့မရဘူး ဆိုတာ ဖြစ်ပါ တယ်။ A British manအဓိပ္ပာယ်ထွက်နိုင်ပေမယ့် A Britishman လို့တော့ ဗြိတိသျှလူမျိုးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်မျိုးနဲ့ သုံးလို့မရဘူး။ Britis က adjective တစ်ရပ်အနေနဲ့ သာ အဓိပ္ပာယ်ဆောင်တာကြောင့် ဖြစ်တယ်။ သူ့ကို the ထည့်ပြီး the Britishဆိုရင်တော့ ဗြိတိန်လူထုအလုံး စုံနဲ့ သက်ဆိုင်သွားပြီ။

လူမျိုးအမှတ်သရုပ်အလိုက်ပြောချင်ရင် တစ်နိုင်ငံချင်းအလိုက် ပြောရပါတယ်။ အင်္ဂလန်က လူ ဒါမှမဟုတ် အင်္ဂလိပ်ကို Englishman ၊ စကော့တလန်က လူ ဒါမှမဟုတ် စကော့ က Scottishman ဒါမှမဟုတ် Scots၊ ဝေလသားကို Welshman၊ မြောက်ပိုင်းအိုင်ယာလန်သားက Irishman ပြောရမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုပဲ အင်္ဂလန်နဲ့ဆိုင်သောလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတာ က English၊ စကော့တလန်နဲ့ ဆိုင်တာက Scottish ၊ ဝေလနဲ့ဆိုင်တာ Welsh ၊ မြောက်အိုင် ယာလန်နဲ့ဆိုင်တာက Irish ဖြစ်ပါတယ်။

British writer J.K Rowlingဆိုတာကို ဗြိတိသျှလူမျိုး စာရေးဆရာဂျေကေရိုးလင်းလို့ လူမျိုးဆိုတဲ့စကားလုံး ထည့် ပြီး ဘာသာမပြန်သင့်ပါဘူး။ တိုက်ရိုက်အဓိပ္ပာယ်အရ ဗြိတိ သျှစာရေးဆရာ

ဂျေကေရီးလင်း၊ ဒါမှမဟုတ် ဗြိတိန်နိုင်ငံသူ စာရေးဆရာ ဂျေကေရီးလင်းလို့သာ ပြန်ဆိုသင့်တယ်။

ဗြိတိသျှဆိုတဲ့ စကားလုံးမှာ လူမျိုးအမှတ်အသားသဘော မဆောင်တာကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ သူက ဗြိတိန်နိုင်ငံကို ကိုယ်စားပြုတဲ့စကားလုံးဖြစ်ပါတယ်။ English writer J.K Rowlingမှာတော့ သူ့အနက်ဟာ အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာ ဂျေကေရီးလင်းဖြစ်ပေမယ့် မြန်မာလိုပြန်တဲ့အခါ အင်္ဂလိပ် လူမျိုးစာရေးဆရာဆိုပြီး လူမျိုးထည့်ရေးတာကို ပြောလှ စရာ မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ မြန်မာဘာသာပြန်တွေမှာ 'လူမျိုး' ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ ရှုပ်ထွေးခက်ခဲတဲ့အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆို စရာများတဲ့ အခြေအနေတွေမှာ အမှားအယွင်းဖြစ်နိုင်တာ ကို သတိပြုစေချင်ပါတယ်။

လေးနိုင်ငံပေါင်းပြီး တစ်နိုင်ငံဖြစ်နေတဲ့ ဗြိတိန်နဲ့ ပတ်သက် တဲ့ အခေါ်အဝေါ် အသုံးပြုပုံတွေဟာ ရှုပ်သင့်သလောက် ရှုပ်လှတယ်။ ဒါကို ကွဲပြားဖို့ လိုပါတယ်။ ဗြိတိန်တစ်နိုင်ငံ လုံးရဲ့အစိုးရရုံးထိုင်ရာက အင်္ဂလန်နိုင်ငံရဲ့မြို့တော် လန်ဒန် ဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံအလိုက် အစိုးရကိုယ်စားပြု အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့ခွဲတွေလည်း သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံတွေရဲ့ မြို့တော်တွေမှာ ရုံးထိုင်ပါတယ်။ အဆိုပါ မြို့တွေက မြောက်အိုင်ယာလန်ရဲ့ မြို့တော် ဘဲလ်ဖတ်စ်၊ ဝေလရဲ့မြို့တော် ကာဒ်ဖ်နဲ့ စကော့တလန်ရဲ့မြို့တော် အိဒင်ဘတ်တို့ ဖြစ်တယ်။

British Commonwealth (ဗြိတိသျှနေသဟာယနိုင်ငံများအဖွဲ့) ။ ။The British Commonwealth ဆိုတာ ဒီအဖွဲ့အစည်းရဲ့ ဟိုအရင် နာမည် ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာလိုမှာတော့ နေသဟာယနိုင်ငံ များအဖွဲ့ ဒါမှမဟုတ် ဗြိတိသျှနေသဟာယနိုင်ငံများအဖွဲ့လို့ ခေါ်ကြတယ်။ ဒီအဖွဲ့ဟာ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ငါးဆယ့်လေး နိုင်ငံပါဝင်တဲ့ နိုင်ငံစုံအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါတယ်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအားလုံး လွတ်လပ်တဲ့ ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်း တိုင်း ပြည်တွေဖြစ်တယ်။ ဒီအဖွဲ့ရဲ့နာမည်ကို ခုအခါ သာမန် အားဖြင့် The Commonwealthလို့

ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းကြ ပါတယ်။ တရားဝင်အမည်ကတော့ The Commonwealth of Nations ဖြစ်တယ်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတွေအနက် မိုဇမ်ဘစ်နဲ့ ရဝမ်ဒါကလွဲပြီး အားလုံးက ဟိုအရင် ဗြိတိသျှ အင်ပိုင်ယာရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဗြိတိသျှ အင်ပိုင်ယာရဲ့ နိုင်ငံနဲ့နယ်မြေဒေသဟောင်းတွေ စုပေါင်းပြီး The Commonwealth ဖြစ်လာခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဓနသဟာယအဖွဲ့ဟာ နိုင်ငံရေးအရ စုဖွဲ့ထားတဲ့ နိုင်ငံစုံအဖွဲ့ အစည်းတစ်ရပ် မဟုတ်ပါဘူး။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအားလုံး ဘုံရည် မှန်းကြတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တွေနဲ့ ထားရှိကြတဲ့ တန်ဖိုးစံတွေ အတွက် စုစည်းဆောင်ရွက်ကြဖို့ ဖွဲ့ထားတဲ့အဖွဲ့ဖြစ်တယ်။

ဓနသဟာယနိုင်ငံတွေရဲ့ ဘုံတန်ဖိုးစံတွေနဲ့ ရည်ရွယ်ချက် တွေထဲမှာ ဒီမိုကရေစီထွန်းကားပြန့်ပွားရေး၊ လူ့အခွင့် အရေးအိုင်ဒီယာတွင်ကျယ်ရေး၊ အုပ်ချုပ်မှုကောင်း ဖြစ်ပေါ်ရေး၊ ပုဂ္ဂလလွတ်လပ်ခွင့်ရှိရေး၊ လွတ်လပ်တဲ့ ကုန်သွယ်မှု ဖော်ဆောင်ရေး၊ ဗဟုစုံဝါဒထွန်းကားရေးနဲ့ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေးတို့လည်း အပါအဝင်ဖြစ်ပါတယ်။ ဗြိတိ သျှဓနသဟာယအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ထင်သာ မြင်သာရှိတဲ့ဖြစ်ရပ်တစ်ခုက ဓနသဟာယနိုင်ငံများအား ကစားပွဲတော် (Commonwealth Games) ဖြစ်ပါတယ်။

၂၀၁၀ ဓနသဟာယနိုင်ငံများ အားကစားပွဲတော်ကို အိန္ဒိယ မှာ ပြုလုပ်ကျင်းပခဲ့တယ်။

British English (ဗြိတိသျှ အင်္ဂလိပ်) ။ ။ အင်္ဂလိပ် ဘာသာစကားက ကမ္ဘာသုံးဘာသာစကား ဖြစ်လာရာမှာ အရပ်ရပ်တိုင်းပြည်တွေမှာ ပြောဆိုအသုံးပြုကြတဲ့၊ မူလ အင်္ဂလိပ်နဲ့ ကွဲလွဲချက်တွေရှိတဲ့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား ပုံစံအသီးသီး ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။ ဒီလို နောက်အသစ်ဖြစ် လာတဲ့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားပုံစံတွေကနေ မူလအင်္ဂလိပ် ကို ခွဲခြားပြောဆိုချင်တဲ့အခါ ဗြိတိသျှအင်္ဂလိပ် (British English) ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို အသုံးပြုပါတယ်။

ဗြိတိန်မှအပ အခြားကမ္ဘာ့နေရာဒေသသီးသီးမှာ ဖြစ်ပေါ်တဲ့ အင်္ဂလိပ် ဘာသာစကားပုံစံတွေအနက် အမေရိကန်အင်္ဂလိပ်က နေရာယူဖြန့်ကျက်လွှမ်းမိုးမှု အမြင့်ဆုံး၊ အထင်ပေါ်ဆုံး ဖြစ် တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီနေ့ခေတ် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားမှာ သူဟာ ဗြိတိသျှအင်္ဂလိပ်နဲ့အတူ ထင်သာ မြင်သာအရှိဆုံး အမှတ်သရုပ် ဖြစ်နေပါတယ်။

ဗြိတိန် (ဝါ) ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းမှာ အသုံးပြုတဲ့ အင်္ဂလိပ် ကို အခြားနေရာတွေက အင်္ဂလိပ်တွေနဲ့ ခွဲခြားပြောဆိုရာ မှာBritish Englishဝေါဟာရကို သုံးပါတယ်။ ဗြိတိသျှ အင်္ဂလိပ်ဟာ ဂရိတ်ဗြိတိန်ကျွန်း (အင်္ဂလန်၊ ဝေလ၊ စကော့တလန်)နဲ့ အခြား ဗြိတိသျှကျွန်းတွေမှာ ပြောဆိုတဲ့ ဒါမှ မဟုတ် ရေးသားတဲ့ အင်္ဂလိပ်ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုရမှာဖြစ်ပါ တယ်။Oxford English Dictionary က ဒီစကားလုံးကို ဗြိတိသျှကျွန်းစု(British Isles)မှာ ရေးတဲ့၊ ပြောတဲ့ အင်္ဂလိပ်၊ အထူးသဖြင့် ဂရိတ်ဗြိတိန်မှာအသုံးပြုတဲ့ အင်္ဂလိပ် ဘာသာစကားပုံစံတွေကို ရည်ညွှန်းရာမှာ အသုံးပြုတဲ့ ဝေါ ဟာရအဖြစ် ဖော်ပြပါတယ်။British Isles ဆိုတာ ဂရိတ် ဗြိတိန်ကျွန်း၊ အိုင်ယာလန်ကျွန်းနဲ့ ကျွန်းငယ်ပေါင်း ခြောက် ထောင်ကျော်ပါဝင်တဲ့ အနောက်မြောက်ဥရောပက ကျွန်း အစုအဖွဲ့ဖြစ်ပါတယ်။ သူကHiberno-English ဝေါဟာရ ကိုတော့ အိုင်ယာလန်မှာ ရေးတဲ့ပြောတဲ့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စကားအဖြစ် ပြဆိုတယ်။

ဗြိတိန်ရဲ့ နိုင်ငံတွေမှာပဲ နိုင်ငံအလိုက်ကွဲပြားတဲ့ အင်္ဂလိပ် အသုံးတွေ၊ စကားပြောသံတွေ ရှိပါတယ်။ တစ်ခါ တစ်နိုင်ငံ ချင်းအတွင်းမှာပဲ ဒေသအလိုက်ကွဲလွဲမှုတွေ ရှိပြန်တယ်။ ဒါကြောင့် ဗြိတိန် (ဝါ) ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းရဲ့ အင်္ဂလိပ်ဖြစ် တဲ့ ဗြိတိသျှအင်္ဂလိပ်ကို အင်္ဂလန်ရဲ့အင်္ဂလိပ်၊ ဝေလရဲ့ အင်္ဂလိပ်နဲ့ စကော့တလန်ရဲ့အင်္ဂလိပ်အဖြစ် ထပ်ခွဲလို့ ရပြန် တယ်။ ဒါကို ဝေါဟာရနဲ့ပြောမယ်ဆိုရင် အင်္ဂလိပ်-အင်္ဂလိပ် (English English)၊ ဝေလ-အင်္ဂလိပ်(Welsh English) နဲ့ စကော့တစ်ရှ်-အင်္ဂလိပ်(Scottish English) လို့

ဖြစ်ပါတယ်။ ပြောစရာရှိတာက(Welsh English) ဆိုတာ
ဝေလသုံးအင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားဖြစ်ပြီး ဝေလ ဘာသာစကား(Welsh
Language)မဟုတ်ပါဘူး။

Scottish English ဆိုတာလည်း စကော့တလန်သုံး
အင်္ဂလိပ်ကိုဆိုလိုတာဖြစ်ပြီး စကော့ဘာသာစကား(Scots Language) မဟုတ်ပါဘူး။
ချုပ်ရရင်တော့ ဗြိတိသျှ အင်္ဂလိပ်ဆိုတာ ဗြိတိန်၊ အထူးသဖြင့် ဂရိတ်ဗြိတိန်မှာ သုံးတဲ့
အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား ဖြစ်ပါတယ်။ မူလအင်္ဂလိပ် ဘာသာဖြစ်ပါတယ်။

Berlin Wall (ဘာလင်တံတိုင်း) ။ ။ ၁၉၄၀ အလယ်ပိုင်း နှစ်တွေကနေ
၁၉၈၀ အကုန် နှစ်ကာလတွေအထိ ကြာ မြင့်ခဲ့တဲ့ စစ်အေးတိုက်ပွဲကာလအတွင်း
ဂျာမနီနိုင်ငံမှာ ဖြစ် တည်ခဲ့တဲ့ အရံအတိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဘာလင်တံတိုင်း ကို
ဂျာမနီဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ(German Democratic Republic) က ၁၃ ဩဂုတ်
၁၉၆၁ မှာ စတင်တည် ဆောက်ခဲ့တယ်။ ဂျာမနီဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံဆိုတာ
အရင်က အရှေ့ဂျာမနီပါ။ စစ်အေးခေတ်အတွင်း ကွန်မြူ နစ် အရှေ့ဂျာမနီနဲ့
ဒီမိုကရက်တစ်အနောက်ဂျာမနီတို့ အကြား ပိုင်းခြားထားတဲ့
တံတိုင်းကြီးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဘာလင် တံတိုင်းဟာ အနောက်ဘာလင်ကို
အရှေ့ဘာလင်နဲ့ အရှေ့ ဂျာမနီ ပတ်ဝန်းကျင်ကနေ လုံးဝတားဆီးကန့်လန့်ကာထား
တဲ့ အရံအတိုင်း ဖြစ်ခဲ့တယ်။ စစ်အေးခေတ်အကုန် အချိန် အပိုင်းအခြားမှာ
ဘာလင်တံတိုင်းပြိုကျခဲ့ပါတယ်။ ဒီတံတိုင်း ကို ၁၉၈၉ မှာ ဖြိုဖျက်ခဲ့တယ်။
အရှေ့ဘာလင်မှာ ပြုလုပ်တဲ့ နိုင်ငံစုံ သတင်းရှင်းလင်းပွဲတစ်ရပ်အတွင်း
အရှေ့ဂျာမနီက လူတွေအတွက် ပိုပြီး လွတ်လွတ်လပ်လပ် ခရီးသွားလာ
ခွင့်ရရှိစေရေး ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး နောက် ၁၉၈၉ နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်
ညသန်းခေါင်ယံအချိန် ဝန်းကျင်မှာ ဘာလင်တံတိုင်းကို စတင်ဖြိုချခဲ့ပါတယ်။
ဒီနေ့ကို ဘာလင် တံတိုင်းပြိုကျတဲ့နေ့အဖြစ် သမိုင်းမှတ်တမ်းထားကြပါ တယ်။
ဘာလင်တံတိုင်း ပြိုကျပြီးနောက် ဂျာမနီနှစ်နိုင်ငံ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းခဲ့တယ်။

အရှေ့ဂျာမနီနဲ့ အနောက် ဂျာမနီ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းမှုဟာ ၁၉၉၀ အောက်တိုဘာ ၃ ရက်မှာ တရားဝင်အခြေကျ အပြီးသတ်ခဲ့ပါတယ်။

Big Bang (ဘစ်ဂ်ဘဲန်းဖြစ်ရပ်) ။ ။ Big Bang ဆိုတာ ကမ္ဘာဂြိုဟ်အပါအဝင်ဖြစ်တဲ့ ဒီစကြဝဠာကြီး စတင်ဖြစ်ပေါ်မှုကို ပေါ်ပေါက်စေခဲ့တဲ့ဖြစ်ရပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစကြဝဠာရဲ့ စောစောပိုင်းဖြစ်ထွန်းမှုကို ထုတ်ဖော်ပြဆိုတဲ့ လက်ရှိယေဘု ယျလက်ခံယုံကြည်ထားကြတဲ့ စကြဝဠာသီဝရီအရ ဒီအဆို ပေါ်ထွက်ခြင်းဖြစ်တယ်။ အဆိုပါသီဝရီကို ဘစ်ဂ်ဘဲန်း သီဝရီ ဒါမှမဟုတ် ဘစ်ဂ်ဘဲန်းမော်ဒယ် ခေါ်ပါတယ်။ ဒီသီဝရီဟာ သိပ္ပံနည်းကျ သက်သေအထောက်အထားနဲ့ လေ့လာစူးစမ်း ချက်တွေက ထောက်ခံမှုပေးတဲ့ အခြုံငုံနိုင်ဆုံးနဲ့ အတိကျဆုံး (စကြဝဠာဆိုင်ရာ)သီဝရီ ဖြစ်တယ်။ ဘစ်ဂ်ဘဲန်းသီဝရီဟာ ဒီစကြဝဠာရဲ့ဖြစ်တည်မှု အခြင်းအရာကို လေ့လာစူးစမ်းမှု တွေနဲ့ သီဝရီကျတွေ့ယူသုံးသပ်ခြင်းတွေကနေ ပေါ်ထွက် လာတဲ့သီဝရီဖြစ်တယ်။ စကြဝဠာရဲ့ စောစောပိုင်းဖြစ်ထွန်း မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘစ်ဂ်ဘဲန်းသီဝရီကို အကျယ်ပြန့်ဆုံး လက်ခံထားကြပါတယ်။

ဘစ်ဂ်ဘဲန်းသီဝရီ (၀၁) ဘစ်ဂ်ဘဲန်းမော်ဒယ်အရ ဒီစကြဝဠာ ဟာ ကနဦးအစမှာ အလွန်တရာ ပူပြင်းပြီး အလွန်တရာ သိပ်သည်းတဲ့အနေတစ်ရပ်မှာ ရှိခဲ့ပါတယ်။ အလွန်ပူပြင်း သိပ်သည်းတဲ့ အခြေအနေကနေ လျင်မြန်စွာ ပေါက်ကွဲပြန့် ကားခဲ့တယ်။ စတင် ပေါက်ကွဲချိန်က စပြီး စကြဝဠာဟာ တစ်စထက်တစ်စပြန့်ကားရင်း မူလအလွန်ပူရာကနေ အေး အေးလာလျက် ရှိပါတယ်။ စပေါက်ကွဲချိန်ကစလို့ စကြဝဠာ ဟာ လက်ရှိမျှော်မှန်းတွေးဆလို့မရတဲ့ အကျယ်အတိုင်းထိ တောက်လျှောက်ပြန့်ကားလာခဲ့ပါတယ်။ ဒီနေ့ထိ (ဒီစာဖတ် နေတဲ့အချိန်)မှာလည်း စကြဝဠာဟာ ဆက်လက်ပြန့်ကား နေဆဲပဲ။ မူလ အလွန်သိပ်သည်းပူပြင်းတဲ့ အနေတစ်ရပ် ကနေ ပေါက်ကွဲပြန့်ထွက်မှုဖြစ်တဲ့အချိန်ကBig Bang ဖြစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်တဲ့အချိန်လို့

ဆိုကြပါတယ်။ တစ်နည်း အဆိုပါပေါက်ကွဲပြန့်ထွက်မှုဖြစ်ရပ်ကို Big Bang ဖြစ်ရပ်
ခေါ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် Big Bang ဖြစ်ရပ်ဟာ ဒီစကြဝဠာ
စတင်ဖြစ်ပေါ်မှုပေါ်ပေါက်စေခဲ့တဲ့ဖြစ်ရပ် ဖြစ်တယ်။ Big Bang ဖြစ်ရပ်
ပေါ်ပေါက်ချိန်နဲ့ စကြဝဠာရဲ့ စတင်ဖြစ်ပေါ်မှု တစ်ထပ်တည်း ဖြစ်တယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၁၀ ကာလအထိ နောက်ဆုံးရနိုင်တဲ့ တွက်ချက် မှုတွေအရ
အလွန် ပူပြင်းသိပ်သည်းတဲ့ စကြဝဠာရဲ့ ကနဦး အခြေအနေဟာ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း
၁၃ .၇ ဘီလီယန် (၁ ဘီလီယန် = သန်းတစ်ထောင်)မှာ တည်ရှိခဲ့တယ်လို့
အဖြေထွက်ပါတယ်။ ထိုအခြေအနေကနေ လျင်မြန်စွာ ပေါက်ကွဲပြန့်ကားပြီး
လက်ရှိစကြဝဠာဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ရာ အဆို ပါ နှစ်ပရီဆွေဒဟာ
ဒီစကြဝဠာရဲ့သက်တမ်းလည်း ဖြစ်ပါ တယ်။ Big Bang ဖြစ်ရပ်နဲ့ တစ်ပြိုင်နက်
ဒီနေ့ကမ္ဘာပေါ်က လူသားတွေ နားလည်ကြတဲ့အချိန် (Time) လည်း ပေါ်
ထွက်လာပါတယ်။

ဘစ်ဂ်ဘဲန်းဖြစ်ရပ်ကို မြန်မာပညာရှင်အချို့က 'မဟာပေါက် ကွဲမှု'လို့
မြန်မာမှုပြုကြပါတယ်။

Bollywood (ဘောလီဝုတ်ရုပ်ရှင်) ။ ။ ဘောလီဝုတ် ရုပ်ရှင်ဆိုတာ
အိန္ဒိယကထွက်တဲ့ရုပ်ရှင်တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ လူမျိုးနဲ့ဘာသာစကားတွေ
အရမ်းစုံလင်များပြားတဲ့ အိန္ဒိယ မှာ ဘာသာစကားနဲ့ ခွဲခြားထွက်ရှိတဲ့ ရုပ်ရှင်တွေ
အများ အပြား ရှိပါတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ မြန်မာရုပ်ရှင်ပဲရှိပြီး ကိုရီး ယားမှာလည်း
ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ပဲ ရှိတယ်။ အိန္ဒိယမှာ တော့ ဒီလို မဟုတ်ဘူး။
ဘာသာစကားအလိုက် ကွဲပြား နေတဲ့ ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းနယ်ပယ်တွေ အပြားပြား
ရှိတယ်။

ဒီအနက် တချို့ကို ထုတ်ပြရရင် ဟင်ဒီရုပ်ရှင်၊ ဘန်ဂါလီ ရုပ်ရှင်၊
တမယ်လ်ရုပ်ရှင်၊ မာရသီရုပ်ရှင်၊ တဲလူရုပ်ရှင် စသည် ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်
အိန္ဒိယရုပ်ရှင်လို့ဆိုရာမှာ သူ့ဟာနဲ့သူ အကွဲကွဲအပြားပြားဖြစ်နိုင်တာကို သိရပါမယ်။

ဘောလီးဝတ်ရုပ်ရှင်ဆိုတာ အိန္ဒိယရဲ့ ဘာသာစကားအလိုက် ရုပ်ရှင်တွေထဲက ဟင်ဒီရုပ်ရှင် ဖြစ်ပါတယ်။ အိန္ဒိယမှာ ဟင်ဒီစကားပြောရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းနယ်ပယ်ကို မဟာရက်ရှ် သရပြည်နယ် မွန်ဘိုင်းမြို့မှာ အခြေစိုက်ပါတယ်။ မွန်ဘိုင်း ရဲ့ ဟိုအရင် နာမည်က ဘုံဘော (Bombay) ဖြစ်တယ်။ သြာဘပေ က ဘီကို ယူပြီး အမေရိကက ဟောလီးဝတ်ရုပ် ရှင် အတိုင်းပုံစံတူ နာမည်မှည့်ခေါ်ရာကနေ Bollywood (ဘောလီးဝတ်) ဖြစ်လာတာ ဖြစ်တယ်။ ဆိုတော့ ဘောလီး ဝတ်ရုပ်ရှင်ဆိုတာ အိန္ဒိယရဲ့ ဟင်ဒီရုပ်ရှင်ဖြစ်တယ်လို့ သိ ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘောလီးဝတ် (ဝါ) ဟင်ဒီရုပ်ရှင်နယ်ပယ်ဟာ အိန္ဒိယမှာ အကြီးကျယ်ဆုံးနဲ့ အထင်ရှားဆုံးရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းနယ်ပယ် ဖြစ်တယ်။ အိန္ဒိယရုပ်ရှင်တွေထဲမှာ ဘောလီးဝတ်ရုပ်ရှင် တွေက ကမ္ဘာ့နေရာဒေသအသီးသီးဆီ ထိုးဖောက်ပြန့်နှံ့ ရောက်ရှိမှု အားအကောင်းဆုံးပဲ။ ပြည်တွင်းသာမက ကမ္ဘာ မှာလည်း ဘောလီးဝတ်ရုပ်ရှင်တွေက ကျော်ကြားတယ်။

ဒါကြောင့် တချို့က အိန္ဒိယရုပ်ရှင်ဆိုတာ ဘောလီးဝတ် ရုပ်ရှင်လို့ နားလည်ကြတယ်။ တစ်နည်း အိန္ဒိယမှာ ဘော လီးဝတ်ရုပ်ရှင်တွေပဲရှိတယ်လို့ထင်ကြပါတယ်။ ဒီလိုမဟုတ်၊ ဘာသာစကားနဲ့ ခွဲခြားလုပ်ကိုင်နေတဲ့ဒေသအလိုက် ရုပ်ရှင် နယ်ပယ်တွေ အပြားပြားရှိတယ်လို့ သိရပါမယ်။

ဘောလီးဝတ်ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းနယ်ပယ်က ကမ္ဘာမှာ အကြီး ဆုံးရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်ရေးနေရာတွေအနက် တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်တယ်။ ဘောလီးဝတ်ရုပ်ရှင်တွေကို အိန္ဒိယနဲ့ အာရှနိုင်ငံ တွေသာမက အနောက်ကမ္ဘာနိုင်ငံတွေကိုလည်း ဖြန့်ချိပြသ ပါတယ်။ ဘောလီးဝတ် (Bollywood) ဆိုတာ အိန္ဒိယရဲ့ ဟင်ဒီစကားပြော ရုပ်ရှင်နယ်ကို လူသုံးများမှုအရ အလွယ် ခေါ်တဲ့နာမည်ဖြစ်တယ်။ ဘောလီးဝတ်ရုပ်ရှင်တွေကို စည်း နဲ့ ဘောင်နဲ့

သတ်သတ်မှတ်မှတ်ခေါ်ချင်တယ်ဆိုရင် အိန္ဒိယ ဟင်ဒီရုပ်ရှင်ခေါ်ရမှာ ဖြစ်တယ်။

Boxing Day (ဘောက်ဆင်ဒေး) ။ ။ Boxing Day က တချို့နိုင်ငံတွေမှာ ဒီဇင်ဘာ ၂၆ ရက်ကျရင် ကျရောက်တဲ့ အများပြည်သူအားလပ်ရက်တစ်ရက် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဇင်ဘာ ၂၅ ရက် ခရစ္စမတ်နေ့အပြီး နောက်ရက်က Boxing Day ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံနဲ့ဒေသအလိုက် ဥပဒေတွေအပေါ် မူတည်ပြီး Boxing Day က ခရစ္စမတ်နေ့အပြီး ပထမရက် အပြင် ဒုတိယရက်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ Boxing Day အားလပ်ရက်ကို ဗြိတိန်၊ ကနေဒါ၊ နယူးဇီလန်နဲ့ သြစတြေးလျတို့မှာ ထားရှိကျင့်သုံးပါတယ်။ အခြားဓနသဟာယနိုင်ငံ အချို့မှာလည်း သြစတြေးလျ အားလပ်ရက် ရှိပါတယ်။

Buddha, Gautama (ဂေါတမဗုဒ္ဓ) ။ ။ Buddhism ခေါ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်စေခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ လူ့ဘောင်ကို စွန့်ခွာပြီး တောထွက်တရား မကျင့်မီ လူဝတ်ကြောင်ဘဝ ငယ်အမည်က သိဒ္ဓတ္ထတွင် ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓအဖြစ်ကို ရောက်ပြီးနောက်မှာ ဂေါတမဗုဒ္ဓ တွင်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓရဲ့အဓိပ္ပာယ်က 'ထိုးထွင်းသိတတ်သူ'လို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဂေါတမဗုဒ္ဓဟာ ရှေးအိန္ဒိယပြည်က သကျ မျိုးနွယ်ဝင် ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့မိဘမျိုးရိုးကတော့ သကျ နွယ်ဝင် ခတ္တိယမျိုးရိုး ဖြစ်တယ်။ သကျတွေဟာ အင်ဒိုအာရီယန်အုပ်စုဝင် ရှေးလူမျိုးတစ်ရပ် ဖြစ်ပါတယ်။ အင်ဒိုအာရီယန်ဆိုတာ ဒီနေ့ခေတ် အီရန်ကုန်းပြင်မြင့်၊ အီရန်ပြည် တစ်ဝိုက်ကနေ လက်ရှိအိန္ဒိယအပါအဝင် တောင်အာရှဒေသ ကို ရှေးနှစ်များစွာက နေရာရွှေ့ပြောင်းရောက်ရှိ ပြန့်နှံ့တဲ့ ဘာသာစကားဆက်နွယ်လူသားမျိုးနွယ် (Ethnolinguistic Group) တစ်ရပ်ရဲ့အမည်ဖြစ်ပါတယ်။

သကျလူမျိုးတွေရဲ့ နေရာဌာနက ဟိမဝန္တာတောင်ခြေဒေသ တစ်ခုမှာ ရှိခဲ့တယ်။ သကျတို့ရဲ့ ဘုရင့်နိုင်ငံမှာ မြို့တော်က ကပ္ပိလဝတ်ပါ။ ကပ္ပိလဝတ်က လက်ရှိနီပေါနိုင်ငံအတွင်းမှာ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓမွေးတဲ့အချိန်နဲ့ ကွယ်လွန်တဲ့အချိန်ကို နှစ် ဆယ်ရာစုစောစောပိုင်း သမိုင်းဆရာအများစုက ခရစ်ယာန် သက္ကရာဇ်မတိုင်မီ

၅၆၃ ခုနှစ်ကနေ ၄၈၃ ခုနှစ်ထိ သတ်မှတ်ခဲ့ပါတယ်။ သို့သော် မကြာမတင်က ပေါ်ထွက်လာခဲ့တဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေက ဗုဒ္ဓကွယ်လွန်တဲ့နှစ်ကို ၄၈၆ ကနေ ၄၈၃ ဘီစီအကြားလို့ ကောက်ယူကြတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ခရစ်ယာန်ခေတ်မတိုင်မီ ၆ ရာစုကာလ ကနေ ဒီနေ့အချိန်ထိကြာခဲ့ပြီဖြစ်တယ်။ လက်ရှိမျက်မှောက် ကမ္ဘာပေါ်ကလူတွေ လိုက်နာကျင့်သုံးနေတဲ့သက်တမ်းအရင့် ဆုံးဘာသာတရားတွေအနက် တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်ပါတယ်။

အိန္ဒိယမြောက်ပိုင်းကနေစတင်ပေါ်ထွက်ခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဟာ အတိတ်တစ်ချိန်တုန်းက အာရှတိုက်ရဲ့ နယ်မြေ အများစုဆီရောက်ရှိပြန့်နှံ့ခဲ့ပါတယ်။ ဒီနေ့မှာတော့ ဗဟို အာရှနေရာအချို့၊ အရှေ့အာရှနဲ့ အရှေ့တောင်အာရှ နေရာတွေမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကျင့်သုံးနေကြပါတယ်။

အနောက်ကမ္ဘာမှာလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာကို တစ်စထက် တစ်စ လူစိတ်ဝင်စားမှုမြင့်လာလျက် ရှိပါတယ်။

ဗုဒ္ဓရဲ့အယူဝါဒ အခြေပြုရာက အနတ္တသဘောတရားဖြစ် ပြီး ဗုဒ္ဓလမ်းညွှန်သင်ကြားမှုတွေရဲ့ အဆုံးပန်းတိုင်က သံ သရာ (၃၁ ဘုံ) မှ ချုပ်ငြိမ်းလွတ်မြောက်မှုဆီ ရောက်ဖို့ ဖြစ်တယ်။

Buddha Day (ဗုဒ္ဓနေ့) ။ ။ ဒီနေ့ကိုBuddha Day (ဗုဒ္ဓနေ့)လို့လည်း ခေါ်ကြသလို သူ့ပင်ကိုအခေါ်အဝေါ် အရ 'ဝေသာခါနေ့' လို့တွင်ပါတယ်။ ဝေသာခါနေ့ဆိုတာ 'ဗုဒ္ဓမွေးနေ့' အဖြစ် သတ်မှတ်ကျင်းပတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တွေအတွက် နေ့ထူးနေ့မြတ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓမွေး နေ့ (Buddha's Birthday) က နောင်ဗုဒ္ဓဖြစ်လာမယ့် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားရဲ့ မွေးနေ့အဖြစ် အဓိကအားဖြင့် မဟာ ယာန ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ရိုးရာသတ်မှတ်ကျင်းပတဲ့နေ့တစ်နေ့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဝေသာခါနေ့ကို အိန္ဒိယတိုက်ငယ်၊ သီရိ လင်္ကာ၊ ဂျပန်၊ တောင်ကိုရီးယား၊ ဗီယက်နမ်၊

ယိုးဒယား၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ မလေးရှား၊ စင်ကာပူနဲ့ အင်ဒိုနီးရှားတို့က ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေက တစ်နှစ်တစ်ခါ ရိုးရာဆင်နွှဲကြပါတယ်။ ဒီနေ့ဟာ သူတို့အတွက် အားလပ်ရက်တစ်ရပ်ဖြစ် တယ်။ ဝေသာခါနေ့မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေဟာ ရိုးရာအထိမ်းအမှတ် ဘာသာရေးပြုမူဆောင်ရွက်ချက် အသီး သီးနဲ့အတူ ငါးပါးသီလဆောက်တည်တာမျိုးလည်း ပြုကြ ပါတယ်။

ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်တဲ့ သီရိလင်္ကာမှာ တော့ ဝေသာခါနေ့အထိမ်းအမှတ်ဆင်နွှဲဖို့ ရက်နှစ်ရက် ဘေးဖယ်ထားပြီး အဆိုပါနှစ်ရက်အတွင်း အရက်ဆိုင် အားလုံးနဲ့ သားသတ်ရုံအားလုံးကို အစိုးရအမိန့်နဲ့ ပိတ် ထားပါတယ်။ ဝေသာခါနေ့ဟာ ရိုးရာဓလေ့အသီးသီးမှာ ရှိတဲ့ လပြက္ခဒိန်အမျိုးမျိုးအရ တစ်နေရာနဲ့တစ်နေရာ မတူ ကွဲပြားအမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဂရီဂေါရီယန် ပြက္ခဒိန်(လက်ရှိအများသုံးပြက္ခဒိန်)အရ ဖော်ပြရင်တော့ ဒီနေ့ဟာ ပုံမှန် အဓိကအားဖြင့် မေလအတွင်း ရက်တွေ မှာ ကျရောက်ပါတယ်။

မြန်မာလိုမှာဆိုရင် ဝေသာခါနေ့က ကဆုန်လပြည့်နေ့ ဖြစ်ပါတယ်။ ကဆုန်လပြည့်နေ့ဟာ ဗုဒ္ဓမွေးနေ့သာမက ဗုဒ္ဓမဟာဗောဓိဉာဏ်ရတဲ့နေ့နဲ့ ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗန်စံတဲ့နေ့လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

Broadway Theatre (ဘရော့ဒဝေးပြဇာတ် နယ်ပယ်) ။ ။ ကမ္ဘာကျော်ပြဇာတ် ရပ်ဝန်းနယ်ပယ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အမေရိကန်ပြည် ထောင်စု နယူးယော့ခ်မြို့မှာ တည်ရှိတယ်။ နယူးယော့ခ် စီးတီးမန်ဟက်တန်ရပ်မှာ ဘရော့ဒဝေးပြဇာတ်နယ်ပယ် တည် ရှိပါတယ်။ ဒီပြဇာတ်နယ်ပယ်မှာ ထိုင်ခုံ ၅၀၀ နဲ့ အထက် ရှိတဲ့ ကြီးမားတဲ့ ဇာတ်ရုံကြီးပေါင်း ၄၀ ရှိပါတယ်။

ဒီဇာတ်ရုံအားလုံးက ပြဇာတ်ဆိုင်ရာ ပရော်ဖက်ရှင်နယ် လုပ်ငန်းတွေချည်း ဖြစ်တယ်။ ပြဇာတ်ရုံအများစု တည်ရှိ တာက Theatre District မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ Theatre Districtဆိုတာ နယူးယော့ခ်စီးတီး၊ မန်ဟက် တန်ရပ် Mid-town

နယ်မြေက ဧရိယာတစ်ခု ဖြစ်ပါ တယ်။ Theatre District မှာ အများစု ဘရောဒဝေး ဇာတ်ရုံတွေနဲ့အတူ အခြားဇာတ်ရုံတွေ၊ ရုပ်ရှင်ရုံတွေနဲ့ အခြားဖျော်ဖြေရေးနေရာတွေ အများအပြား တည်ရှိပါ တယ်။

ဘရောဒဝေးပြဇာတ်နယ်ပယ်အတွင်းရှိ ဘယ်ဇာတ်ရုံမှာ မဆို တင်ဆက်ကပြတဲ့ ပြဇာတ်ကို ဘရောဒဝေးပြဇာတ် ခေါ်တယ်။ ဘရောဒဝေးပြဇာတ်နယ်ဟာ လန်ဒန်က ဝက်စ်တံအင်းဒ်ပြဇာတ်နယ်နဲ့အတူ အင်္ဂလိပ်စကားပြော ကမ္ဘာမှာ အနေအထားအမြင့်ဆုံး စီးပွားဖြစ် ပြဇာတ် လုပ်ငန်းနယ်ပယ်အဖြစ် အများအားဖြင့် သတ်မှတ်ရှုမြင် ခံရတယ်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးအတိုင်းအတာမှာ ဘရောဒဝေး ပြဇာတ်နယ်ကို လူသိများပါတယ်။ နာမည်ကျော် ဟော လီးဝတ်သရုပ်ဆောင်တွေလည်း မကြာမကြာ ဘရောဒ ဝေးပြဇာတ်တွေမှာ ပါဝင်တင်ဆက်ကပြကြတယ်။

ဘရောဒဝေးပြဇာတ်နယ်နဲ့ Theatre Districtဟာ နယူး ယော့ခံပြည်နယ်၊ နယူးယော့ခံမြို့မှာ ပေါ်ပြူလာဖြစ်တဲ့ ခရီးသည်ဆွဲဆောင်ရာနေရာတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

Burj Khalifa (ခါလီဖာ တာဝါ) ။ ။ လက်ရှိကမ္ဘာပေါ်မှာ အမြင့်ဆုံးအဆောက်အဦဖြစ်ပါတယ်။ သမိုင်းကာလတစ် လျှောက် လူတွေတည်ဆောက်ခဲ့သမျှတွေအနက်လည်း အမြင့်ဆုံးအဆောက်အဦဖြစ်တယ်။ အာရပ်စော်ဘွားများ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ ဒူဘိုင်းမြို့မှာတည်ရှိပါတယ်။ ၂၁ ရာစု ပထမဆယ်စုနှစ်ရဲ့နောက်ဆုံးနှစ် နှစ်စမှာBurj Khalifa (ဝါ)Khalifa Tower ဟာ တရားဝင် ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံး အဆောက်အဦသစ် ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ခါလီဖာတာဝါကို ၂၀၁၀ ဇန်နဝါရီ ၄ ရက်မှာ တရားဝင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။

ရှေ့က ရှိနှင့်ခဲ့တဲ့ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်က အမြင့်ဆုံးစာရင်းဝင် အဆောက်အဦအသီးသီးထက် မြင့်မားမှုစံချိန် တင်ပြီး နောက်ဆုံးစံချိန် ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးအဖြစ် ထွက်ပေါ်လာခဲ့တဲ့ ယူအေအီးနိုင်ငံက ဒီအဆောက်အဦကို

၂၀၀၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၂၁ ရက်မှာ တည်ဆောက်မှု စတင်ခဲ့ပြီး ၁ အောက်တိုဘာ ၂၀၀၉ မှာ တည်ဆောက်မှု ပြီးစီး ခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၀ နှစ်မှာ တရားဝင် ဖွင့်လှစ်ပါတယ်။ ခါလီဖာတာဝါရဲ့အမြင့်က ၂၇၁၇ပေ (၈၂၈ မီတာ) ရှိပါတယ်။ အဆောက်အဦတည်ဆောက်မှုစီမံကိန်း တစ်ခုလုံး အတွက် စုစုပေါင်း ကုန်ကျစရိတ်က အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁ .၅ ဘီလီယံ (၁ ဘီလီယံ= သန်းတစ်ထောင်) ဖြစ် ပါတယ်။ အဆောက်အဦတစ်ခုလုံး စုစုပေါင်း အထပ် ပေါင်း ၂၀၆ ထပ် ရှိတယ်။ မြေအောက်မှာ ကားရပ်စရာ အထပ်နှစ်ထပ် ပါရှိပါတယ်။ ခါလီဖာတာဝါကို ကနဦး တုန်းက Burj Dubai (ဝါ)ဒူဘိုင်းတာဝါလို့ မှည့်ခေါ်ခဲ့ ပါတယ်။

Blockbuster (အရမ်းလူကြိုက်များအောင်မြင်တဲ့ ရုပ်ရှင်၊ ပြဇာတ်) ။ ။ Blockbuster ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို လက်ရှိမှာ အဓိကအားဖြင့် ရုပ်ရှင်နယ်ပယ်မှာ အသုံးပြုပါတယ်။

လူကြိုက်များမှု၊ အောင်မြင်မှု အရမ်းမြင့်တဲ့ ဇာတ်ကား လို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။ အထင်ကရ အောင်မြင်မှုရတဲ့၊ ပရိသတ်အကြား ပြောစမှတ် ဖြစ်ကျန်ရစ်တဲ့ ရုပ်ရှင် တစ်ကားကို ဒီစကားလုံးနဲ့ ညွှန်းဆိုနိုင်တယ်။Blockbuster စကားလုံးကို မူလက ပြဇာတ်နယ်ပယ်မှာ အသုံး ပြုခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစကားလုံးက ထူးထူးခြားခြား အောင်မြင်မှုရတဲ့ ပြဇာတ်တစ်ပုဒ်ကို ရည်ညွှန်းတဲ့ ဗန်း စကားတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ဆိုချက်တွေ ရှိပါတယ်။

အခုတော့ အောင်မြင်ကျော်ကြားတဲ့ ရုပ်ရှင်တစ်ကားကို ရည်ရွယ်ပြောဆိုတဲ့ စကားလုံးတစ်ရပ်အဖြစ် တွင်ကျယ် နေပါပြီ။ ရုပ်ရှင်အပြင် ဒီစကားလုံးကို ဝတ္ထုရှည်၊ ရောင်း အားမြင့် ဂိမ်းနာမည် စတာတွေအတွက်လည်း ရံဖန်ရံခါ အသုံးပြုတယ်။

Box Office (Box Office ရုပ်ရှင်ဇယား) ။ ။ ဒီစကားလုံးက ရုပ်ရှင်တစ်ကား ရုံတင်ပြသမှုကနေ ရရှိတဲ့ ဝင်ငွေပမာဏတွေကို ပြဆိုမှုအဖြစ် ယေဘုယျနားလည် နိုင်ပါတယ်။ ရုပ်ရှင်နယ်ပယ်မှာ အဓိက တွင်ကျယ်ပေမယ့်

ပြဇာတ်နယ်ပယ်အတွက်လည်း ဒီစကားလုံးကို အသုံးပြုပါတယ်။ ရုပ်ရှင်တစ်ကား (ဝါ) ပြဇာတ်တစ်ပုဒ်ရဲ့ ဝင်ငွေ ပမာဏကို ရည်ရွယ်ပြောဆိုမှုမှာ အသုံးပြုတာ ဖြစ်ရာ ဝင်ငွေအပေါ်မူတည်ပြီး good box office ၊ bad box office ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါက အခုဆိုလိုတဲ့ ဘသထ သီငခန စကားလုံးအတွက် ယေဘုယျအဓိပ္ပာယ်ကို ပြောတာဖြစ်တယ်။ ဒီဆင့်ပွားအဓိပ္ပာယ်မဟုတ်တဲ့ box office ရဲ့ မူလအဓိပ္ပာယ်က ပြဇာတ်ရုံတစ်ခု၊ ရုပ်ရှင်ရုံတစ်ရုံ စတာမှာ လက်မှတ်ရောင်းတဲ့ရုံကို ဆိုလိုပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ လက်ရှိ ရုပ်ရှင်နယ်ပယ်မှာ အသုံးပြုတဲ့ သီးသန့် ဝေါဟာရအဓိပ္ပာယ်မှာတော့ ဒီစကားလုံးဟာ တစ်ပတ် အတွင်းထွက်ရှိတဲ့ ရုပ်ရှင်ကားတွေရဲ့ ဝင်ငွေအခြေအနေ အသီးသီးကို ဖော်ပြတဲ့ဇယားတစ်ရပ် ဖြစ်နေပါပြီ။ ဒီ စကားလုံးအဓိပ္ပာယ်ကို ဟောလီးဝုဒ်ရုပ်ရှင်တွေနဲ့ စတင် ဆက်စပ်အသုံးပြုခဲ့တယ်။ ရုပ်ရှင်တစ်ကား စတင် ရုံတင် ပြသအပြီး နှစ်ရက်ကနေ သုံးရက်အတွင်း box office ကိန်းဂဏန်းတွေ ထွက်ပေါ်နိုင်ပါတယ်။ တစ်ပတ်တာ box office စာရင်းရှိသလို စနေ၊ တနင်္ဂနွေ box office စာရင်းလည်း ရှိပါတယ်။ ဩထ ဦငခန က ရုပ်ရှင်ကား တွေရဲ့ဝင်ငွေအခြေအနေကိုပြတဲ့ ဇယားဖြစ်ရာ ဒီဇယားမှာ ထိပ်ပိုင်းနေရာ အချိန်ကြာကြာရပ်တည်နိုင်တဲ့ ဇာတ်ကား တွေကို box office hits လို့ သုံးတာ ရှိလာပါတယ်။

တစ်ပတ်တာစာရင်းမှာ ထိပ်ဆုံး ဆယ်နေရာစာရင်းဝင်တဲ့ ရုပ်ရှင်တွေကိုတော့ မီဒီယာအသီးသီးက Box Office Movies ဆိုပြီး အပတ်စဉ် ဖော်ပြကြပါတယ်။

Caribbean (ကရစ်ဘီယန်) ။ ။ အများစုရွတ်ဖတ်တဲ့ အင်္ဂလိပ်အသံအရ

ကရစ်ဘီယန်လို့အသံထွက်ပါတယ်။ ကရစ်ဘီယန်ပင်လယ်၊ ဒီပင်လယ်ထဲက
ကျွန်းတွေနဲ့ ပတ်ပတ်လည်က ကမ်းရိုးတန်းတွေ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းတဲ့ ဒေသ တစ်ခု
ဖြစ်ပါတယ်။ တည်နေရာအရဆိုရင် မက်ဆီကို ပင်လယ်ကွေ့ရဲ့ အရှေ့တောင်ဘက်၊
မြောက်အမေရိက ရဲ့အရှေ့တောင်ဘက်၊ အလယ်အမေရိကရဲ့ အရှေ့ဘက် နဲ့
တောင်အမေရိကရဲ့ မြောက်ဘက်နားမှာ ရှိပါတယ်။ ကျွန်းစု၊ ကျွန်းငယ်နဲ့
သန္တာကျောက်တန်း ကမ်းရိုးတန်း ၇၀၀၀ ကျော် ကရစ်ဘီယန်ဒေသမှာ ရှိပါတယ်။
တချို့က ကျွန်းနိုင်ငံတွေအဖြစ်၊ တချို့က နယ်မြေဒေသတွေအဖြစ် ဖြစ်တည်တယ်။

ဒေသတွင်းကနိုင်ငံအသီးသီးမှာ စပိန်၊ အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်၊ ဒတ်ချ်၊

Haitian Creole နဲ့ Papiamentu တို့က

အဓိကတွင်ကျယ်ဘာသာစကားတွေဖြစ်ပါတယ်။ ကရစ်

ဘီယန်နိုင်ငံတော်တော်များများ အင်္ဂလိပ်စကားပြော တိုင်း ပြည်များစာရင်းမှာ

ပါဝင်ပါတယ်။ ဒီဒေသရဲ့ နယ်မြေ အမျိုးမျိုးမှာ နေထိုင်သူတွေကို ကြည့်ရင်

လူမျိုးအုပ်စု များပြားတာကို တွေ့ရပါမယ်။ အာဖရိ - ကရစ်ဘီယန် အနွယ်၊ အင်ဒို -

ကရစ်ဘီယန်အနွယ်၊ အာရာဝက်၊ ကရစ်ဘ်၊ တိုင်နို စတဲ့ဒေသခံလူမျိုးတွေ၊ ဥရောပနဲ့

အာရှ အနွယ်လူတွေ ရှိပါတယ်။ ကရစ်ဘီယန်ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို

မျက်နှာစာအသီးသီးအတွက် အမျိုးမျိုးသုံးပေမယ့် အဓိက အနေနဲ့တော့

ပထဝီနေရာအတွက် သုံးပါတယ်။ နာမည် ကျော် ရစ်သမ်အင်န်ဘလူးစ်အဆိုတော်

ရီဟန်နားဟာ ကရစ်ဘီယန်ကျွန်း ဘာဘေဒိုးဇာတိ ဖြစ်တယ်။

Chechnya (ချက်ချင်းညာ) ။ စည်းနဲ့ဘောင်နဲ့ ခေါ်ဝေါ်ရတဲ့အမည်က

ချက်ချင်းရီပတ်ဘလစ်(Chechen Republic) ဖြစ်ပါတယ်။ ချက်ချင်းညာလို့ပဲ

အများအား ဖြင့် ခေါ်ကြပါတယ်။ ချက်ချင်းညာဟာ ရုရှနိုင်ငံရဲ့ပြည်

ထောင်စုဒေသတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ရုရှကနေခွဲထွက်ရပ် တည်ရေး

လွတ်လပ်ရေးတောင်းဆိုကြိုးပမ်းနေခဲ့တဲ့ဒေသ တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။

ရုရှအနောက်တောင်ပိုင်း ကော့ကေး ဆပ်တောင်တန်းမြောက်ပိုင်းမှာ တည်ရှိတယ်။

ဥရောပရဲ့ အရှေ့တောင်ဘက်ပိုင်းမှာ ရှိပါတယ်။

၁၉၉၁ မှာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုလဲပြီးနောက် ချက်ချင်း

ညာဟာChechen Republic of Ichkeriaဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့ ကိုယ့်ဟာကိုယ်

လွတ်လပ်ရေးကြေငြာခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ ရုရှက သူ့ကို

ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့ပါတယ်။ ရုရှစစ်ဆင်ရေးနဲ့အတူ ချက်ချင်း စစ်ပွဲနှစ်ရပ် ဖြစ်ပွားခဲ့ပါ

တယ်။ ပထမစစ်ပွဲအပြီးမှာ ချက်ချင်းညာဟာ Chechen Republic of Ichkeria အဖြစ်

ဟုတ်ယောင်လွတ်လပ် ရေးရခဲ့တယ်။ ပထမချက်ချင်း စစ်ပွဲက ၁၉၉၄ ကနေ ၁၉၉၆

ထိ ကြာခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒုတိယချက်ချင်းစစ်ပွဲ မှာ ရုရှက ချက်ချင်းညာအပေါ် ဖက်ဒရယ်အာဏာ ပြန် လွှမ်းနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

လက်ရှိချက်ချင်းညာဟာ အခြားပြည်ထောင်စုဒေသ ၈၂ ခုနဲ့အတူ ရုရှနိုင်ငံရဲ့ပြည်ထောင်စုဒေသတစ်ရပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ရုရှမှာ ၁၉၉၃ ခုနှစ်ကစလို့ ပြည်ထောင်စုဒေသ ၈၉ ခု စာရင်းဝင်တည်ရှိခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒေသချင်း ပေါင်းစည်းမှုတွေကြောင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ်အရောက်မှာ ပြည် ထောင်စုဒေသ ၈၃ ခုပဲ ရှိတော့တယ်။ ၈၃ ခုအနက် ၂၁ ခုက ရီပတ်ဘလစ်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ရီပတ်ဘလစ် (Republic) ဆိုတာ ပြည်သူလူထုက အစိုးရအပေါ် အဆုံးအာဏာတည်တဲ့ အုပ်ချုပ်မှုပုံစံတစ်ရပ်နဲ့ ဖြစ်တည် တဲ့နိုင်ငံတစ်ခု၊ ဒေသတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ချက်ချင်းညာဟာ ကော့ကေးဆပ်ဒေသအတွင်းက ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ နယ်ပယ်တစ်ခုအဖြစ် ရုရှဖက်ဒရေးရှင်း(Russian Federation) နိုင်ငံရဲ့ ရီပတ်ဘလစ်တစ်ခုအနေနဲ့ ရှိဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ချက်ချင်းညာဒေသရဲ့ လူဦးရေမှာ ကိုးဆယ် ရာခိုင်နှုန်းကျော်က မွတ်ဆလင်တွေ ဖြစ်တယ်။

Christ, Jesus(ယေရှုခရစ်) ။ ။ စာတွေမှာ နဲ့ဇရက်သ် မြို့သား ဂျီးဇပ်စ် Zypf(Jesus of Nazareth)လို့ ဖော်ပြခံရ ပါတယ်။ အများစုခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းကြတဲ့အမည်က ဂျီးဇပ်စ် ခရိုက်စ်တ် (Jesus Christ) ဖြစ်ပါတယ်။ ပုံမှန်အလွယ် အားဖြင့် ဂျီးဇပ်စ် ခေါ်ကြပါတယ်။ Jesus Christ က အင်္ဂလိပ်အသံထွက်နဲ့ သူ့ရဲ့နာမည်ပါ။ ဂျီးဇပ်စ်ခရိုက်စ်တ် လို့ ဖတ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ မြန်မာလိုမှာ ယေရှုခရစ်တော်တွင် ပါတယ်။ အာရဗီဘာသာဂျီးဇပ်စ်ဟာ ခရစ်ယာန်ဘာသာအယူဝါဒရဲ့ အချက်အခြာ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပြီး ခရစ်ယာန်ဘာသာရေး အုပ်စုအများစုက သူ့က Godသိ ရဲ့ သားတော်အဖြစ် အလေးအမြတ်ပြုကြပါ တယ်။ ဖန်ဆင်းရှင် ဘုရားသခင် အခြေပြုအယူဝါဒတွေ အနက် ခရစ်ယာန်ရဲ့ ထူးခြားချက်က Trinityခေါ်တဲ့ 'သုံးပါးတစ်ဆူ' အယူရှိခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဘုရားသခင် ကိုယ်စားပြုပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေ က God the Father, God

the Son နဲ့ God the Holy Spiritတို့ဖြစ်တယ်။ မြန်မာလို ခမည်းတော်၊ သားတော်၊ သန့်ရှင်းသော ဝိညာဉ်တော်လို့ ဖြစ်တယ်။

ခရစ်ယာန်အယူမှာ ဘုရားသခင်ဟာ အပြစ်ရှိတဲ့ လူသားတွေကို အပြစ်ကနေ ကယ်တင်ဖို့ လူ့အသွင်မှာ သန့်ရှင်းသော ဝိညာဉ်တော်ကိန်းဝပ်ပြီး ခရစ်တော်အဖြစ် လူ့ပြည်ကို ဆင်းသက်လာကြောင်း ယုံကြည်ပါတယ်။ ခရစ်ယာန်အများစုက ဂျီးဇပ်စ်က God the Son ကိုယ်စားပြု ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ကိုးကွယ်ပါတယ်။ Trinity အယူအဆအရ Godခေါ် ဘုရားသခင်ကို ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်နဲ့ ကိုယ်စားပြုပြီး 'ဘုရားသခင်' ဆိုရာမှာ ခမည်းတော်၊ သားတော်၊ သန့်ရှင်းသော ဝိညာဉ်တော်အားလုံးနဲ့ သဘောအတူတူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘုရားသခင်တစ်ပါးတည်းကပဲ God the Fatherလည်း ဖြစ်တယ်၊ God the Sonလည်း ဖြစ်တယ်၊ God the Holy Spiritလည်း ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ခရစ်ယာန်တွေရဲ့အထွတ်အမြတ်ကျမ်းစာ Bible (သမ္မာ ကျမ်း)မှာ ဓမ္မဟောင်းနဲ့ ဓမ္မသစ် (Old Testament, New Testament) ဆိုပြီး ပါဝင်ရာ ဓမ္မဟောင်းဆိုတာ ယေဝတီတွေရဲ့ဟီဗရူးသမ္မာကျမ်း ဖြစ်ပါတယ်။ Bible ဆိုတာ ဂျူးတွေရဲ့ယုဒဝါဒ (Judaism) နဲ့ ခရစ်ယာန်တို့ရဲ့ ခရစ်ယာန်ဝါဒတွေမှာလာတဲ့ အသီးသီး အပြားပြားသော ဘာသာရေးဆိုင်ရာဆိုချက်တွေကို စုစည်းထားတဲ့ ကျမ်းစာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။ Bible ရဲ့ ဓမ္မဟောင်းကျမ်း (ဝါ) Old Testament ဟာ ယုဒဝါဒမှာ တာနက်စဖ်(Tanakh) ကျမ်းဖြစ်တယ်။ တာနက်စ်ကျမ်းကို ဟီဗရူးသမ္မာကျမ်း (Hebrew Bible)လည်း ခေါ်တယ်။

မျက်မှောက်ခေတ် ခရစ်ယာန်ပညာရှင်အများစုက ဂျီးဇပ်စ် ကို ဘုရားသခင်ရဲ့ God the Son သဘာဝ ကို ကိုယ်စား ပြုတဲ့ ဘုရားသခင်ရဲ့သားတော်၊ တစ်နည်း ဘုရားသခင် အဖြစ် ယုံကြည်လက်ခံပါတယ်။ Trinity အယူမှာ ခမည်းတော်၊ သားတော်၊ သန့်ရှင်းသော ဝိညာဉ်တော်အားလုံး ဟာ သဘာဝ အတူတူပဲ ဖြစ်တယ်။ ဂျီးဇပ်စ်က ဂျူးဖြစ်ပါ တယ်။ သူ့ခေတ်အခါမှာ ဣသရေလပြည်က

ရောမအင် ပိုင်ယာလက်အောက်မှာ ရှိနေခဲ့တယ်။ ဓမ္မသစ်ကျမ်းမှာ နဲ့ဇရက်သ (Nazareth) မြို့ကို ဂျီးဇပ်စ်ရဲ့ ကလေးဘဝ ဒေသအဖြစ် ဖော်ပြတယ်။ နဲ့ဇရက်သက အခုအစွဲရေး နိုင်ငံ North District ဒေသမှာ အကြီးဆုံးမြို့ဖြစ် ပါ တယ်။ အစွဲရေးနယ်မြေတစ်ခုဖြစ်ပေမယ့် အာရပ်တွေ အများစုနေထိုင်တဲ့ ဒီမြို့က ခရစ်ယာန်ဘုရားဖူး ဗဟိုဌာန တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ သမ္မာကျမ်းလာဖြစ်ရပ်တွေကို အမှတ် အသားပြုတဲ့ ဘာသာရေးနေရာဌာန အများအပြားရှိ တယ်။ ဂျီးဇပ်စ်ဟာ အသက် ၃၃ နဲ့ ၃၅ နှစ်အတွင်းမှာ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါတယ်။

နဲ့ဇရက်သက ဂျီးဇပ်စ်ရဲ့ကလေးဘဝဒေသဖြစ်ပြီး သူ့ရဲ့ မွေးရပ်ကတော့ ဘက်သလီဟင် ဖြစ်ပါတယ်။ ရှင်လုကာ ခရစ်ဝင်မှာ ဂျီးဇပ်စ်ရဲ့ မိဘတွေဟာ နဲ့ဇရက်သနေသူတွေ ဖြစ်ပေမယ့် အေဒီ ၆ ခုနှစ်မှာ ဘက်သလီဟင်မြို့ကို ရှိတယ်။

ခရစ်ယာန် (Christian) ဆိုတာ ခရစ်ယာန်ဘာသာ တရား (Christianity) ကို ယုံကြည်သက်ဝင်သူလို့ အဓိပ္ပာယ် ရတယ်။ ဣသရေလပြည်သား (ဝါ) ဂျူးတွေရဲ့ ယုဒဝါဒမှာ Messiah ခေါ်တဲ့ ကယ်တင်ရှင် အယူအဆ ရှိပါတယ်။ ခရစ်ယာန်ပညာရှင်တွေက ဂျီးဇပ်စ်ကို ဓမ္မ ဟောင်း (ဝါ) တာနက်စ်မှာ နောင်လာမယ်လို့ ကတိပြု ထားတဲ့ အများစောင့်ဆိုင်းနေကြတဲ့ ကယ်တင်ရှင် Messiah အဖြစ် ယုံကြည်လက်ခံကြတယ်။ ယေဝတီတွေက တော့ ဂျီးဇပ်စ်ကို Messiah အဖြစ် အခိုင်အမာ ဆိုချက် တွေကို လက်မခံ ငြင်းပယ်ပါတယ်။ ဓမ္မဟောင်းကျမ်းမှာ ပါတဲ့ ကယ်တင်ရှင် မေရှိယဆိုင်ရာ တင်ကူးဗျာဒိတ်တွေ အတိုင်း အလုံးစုံ ဂျီးဇပ်စ် ကိုက်ညီခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း ယုဒဝါဒကဆိုတယ်။ Messiah ကို မစ်ဆိုင်းယလို့ အသံ ထွက်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ မြန်မာလိုမှာ မေရှိယ ခေါ်ပါတယ်။ ခရစ်ယာန်တွေက ဂျီးဇပ်စ်ကို မေရှိယအဖြစ် ယုံကြည် ပါတယ်။ မွတ်ဆလင်တွေကတော့ ဂျီးဇပ်စ်ကို God ရဲ့ သားတော်အဖြစ် ယူဆမှုကို ပယ်တယ်။ အစ္စလာမ်မှာ ဂျီးဇပ်စ်ကို ဖန်ဆင်းရှင်ဘုရားသခင်ရဲ့ အရေးပါ တမန် တော်တွေအနက် တစ်ပါးအဖြစ်သာ လက်ခံတယ်။ ဓမ္မ သစ်ကျမ်းရဲ့အဆိုအရ

ဂျိုးဇပ်စ်ခရိုက်စ်တဟာ ကားစင် တင်အသတ်ခံရပြီး သုံးရက်မြောက်နေ့မှာ ရှင်ပြန်ထ မြောက်ပါတယ်။

Christmas Eve (ခရစ္စမတ်အကြိုနေ့) ။ ။ ယေရှု ခရစ် (ဝါ)
နဲ့ဇရက်သ်မြို့သား ဂျိုးဇပ်စ်ရဲ့မွေးနေ့ကို အမှတ် တရအောက်မေ့ပြုမှုအဖြစ် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆင်နွှဲ တဲ့ ဘာသာရေးပွဲတော်ဆိုင်ရာ နေ့တစ်နေ့ ဖြစ်ပါတယ်။ ခရစ္စမတ်နေ့မတိုင်ခင်ရက် ဖြစ်ပါတယ်။ ခရစ္စမတ်အကြို နေ့ဟာ အနောက်ကမ္ဘာနေရာအများစုမှာ ယဉ်ကျေးမှု အရ ထင်ရှားတဲ့အထိမ်းအမှတ်နေ့တစ်နေ့ဖြစ်ပြီး ခရစ္စမတ် နေ့ကို စောင့်ကြိုတဲ့အနေနဲ့ အပြည့် ဒါမှမဟုတ် တစ်စိတ် တပိုင်း အားလပ်ရက်အဖြစ် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ကျင့်သုံး ကြပါတယ်။

Concept Album(ကန်ဆက်ပ်တ်အယ်လ်ဘမ်)။ ။ Concept Album ဆိုတာ အယ်လ်ဘမ်ထဲပါဝင်တဲ့ သီချင်းတွေကို အကြောင်းအရာတစ်ခုရဲ့ ပုံရိပ်အောက်၊ ခေါင်းစဉ်အောက်မှာ ဖန်တီးတင်ပြထားတဲ့ သီချင်းခွေ တစ်ခွေ ဖြစ်ပါတယ်။ Concept Album တစ်ချပ်မှာ တစ်ခုတည်းသော အကြောင်းအရာ ဒါမှမဟုတ် တစ်ခု တည်းသော ဇာတ်ကြောင်းကို တင်ဆက်တယ်။ အယ်လ်ဘမ်ထဲပါဝင်တဲ့ သီချင်းအားလုံးက ဒီအကြောင်းအရာကို ကိုယ်စားပြု ပတ်သက်နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် စာသား စတာက စလို့ တစ်ပုဒ်နဲ့တစ်ပုဒ် အဆက်အစပ် မရှိတဲ့ သီချင်းတွေပါဝင်တဲ့ အယ်လ်ဘမ်တွေနဲ့ Concept Album ရဲ့ကွာခြားမှုက Concept Album မှာ တစ်ခုသော ဦးတည်ချက်အကြောင်းအရာပါဝင်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အယ်လ်ဘမ်ရဲ့အကြောင်းအရာဆိုရာမှာ စစ်ဆန့်ကျင်ရေး၊ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု၊ အောင်မြင်ကျော် ကြားမှု စသည်အမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ My Chemcial Romance ရဲ့ The Black Parade၊ လေဒီဂါဂါရဲ့ The Fame ၊ Green Day ရဲ့ 21st Century Breakdown စတဲ့ အယ်လ်ဘမ်တွေက concept album တွေ

ဖြစ်တယ်။

Concert(ဂီတဖျော်ဖြေပွဲ) ။ ။ ဒီမှာ စတော့ချ်ရှိုးလို့ လွဲမှားစွာ နှုတ်ကျိုးနေကြတာတွေက တကယ်တော့ Concert တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ Concert ကို ဂီတဖျော်ဖြေမှု၊ ဂီတဖျော် ဖြေပွဲလို့ အနက်ဖွင့်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီမှာ စတော့ချ်ရှိုး ခေါ် နေတာကို ဂီတဖျော်ဖြေပွဲ စသည်ပြောင်းလဲပြောဆိုသင့် ပါတယ်။ Concert ဆိုတာ ပရိသတ်တွေရှေ့မှာ ဂီတ ဖျော်ဖြေတင်ဆက်တဲ့ပွဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဖျော်ဖြေမှုဟာ လူတစ်ယောက်တည်း၊ ဂီတအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့၊ သံစုံတီးဝိုင်း တစ်ခု စသည် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဂီတပညာရှင်တစ်ယောက် တည်းဖြစ်စေ၊ အတီးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ အဆိုတော်တစ်ယောက် နဲ့ဖြစ်စေ၊ အဆိုတော်အများကဖြစ်စေ ပရိသတ်ရှေ့မှောက် ဘယ်လိုလိုက်ဖ်တင်ဆက်မှုကိုမဆို Concert (ဝါ) ဂီတ ဖျော်ဖြေပွဲ ခေါ်ပါတယ်။ ဂီတဖျော်ဖြေပွဲ ကျင်းပရာ နေရာ ဟာလည်း ကွင်းပြင်တစ်ခု၊ ကလပ်တစ်ခု၊ ဖျော်ဖြေရေး ခန်းမတစ်ခု၊ ပန်းခြံတစ်ခု၊ ပုဂ္ဂလနေအိမ်တစ်လုံး အမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဇာတ်ရုံကြီးတွေမှာ တင်ဆက်တဲ့ ဂီတ ဖျော်ဖြေပွဲတွေကို တစ်ခါတစ်ရံ arena concert ခေါ် ပါတယ်။

ဒီမှာတော့ concert (ဝါ) ဂီတဖျော်ဖြေပွဲကို စတော့ချ်ရှိုးလို့ လွဲမှားခေါ်ဆိုမှုမှာ နှုတ်ကျိုးနေကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လွန်ခဲ့ တဲ့ နှစ်နှစ်လောက်က ဒီအကြောင်း ဂျာနယ်တစ်စောင်မှာ ကျွန်တော် ရေးပြီးနောက်ပိုင်း မီဒီယာသမား တော်တော် များများ ဂီတဖျော်ဖြေပွဲလို့ အခေါ်အဝေါ် ပြောင်းလဲရေး သားလာတာ သတိပြုမိပါတယ်။

Central Asia (ဗဟိုအာရှ) ။ ။ ဗဟိုအာရှဆိုတာ အာရှတိုက်အလယ်ပိုင်းကဒေသတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဗဟို အာရှဒေသမှာ ကာဇက်စတန်၊ ကာဂျစ်စတန်၊ တာဂျီ ကစ္စတန်၊ တာ့ခ်မင်နစ္စတန်နဲ့ ဥဇဘက်ကစ္စတန်နိုင်ငံတွေ စုပေါင်းတည်ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဗဟိုအာရှဆိုတဲ့ အမှတ် အသားအောက်မှာ တစ်ခါတစ်ရံ အာဖဂန်နစ္စတန်၊ မွန်ဂ လီးယ၊

တရုတ်ကျင်ကျန်းပြည်နယ်နဲ့ ရုရှရဲ့ ဆိုက်ဘေး ရီးယဒေသတို့လည်း ပါဝင်နိုင်တယ်။ ဗဟိုအာရှဒေသ ဟာ အနောက်ဘက်မှာ ကက်စပီယန်ပင်လယ်၊ အရှေ့ဘက်မှာ တရုတ်ပြည်၊ တောင်ဘက်မှာ အာဖဂန်နစ္စတန်နဲ့ မြောက်ဘက်မှာ ရုရှတို့ ဝန်းရံနေတယ်။ ဒီဒေသမှာ အတွင်ကျယ်ဆုံးဘာသာတရားက အစ္စလာမ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဘာသာ ဗဟိုအာရှကို မရောက်ခင်က ဗုဒ္ဓဘာသာက ဗဟိုအာရှမှာ ထင်ရှားနေရာယူခဲ့ဖူးတယ်။ လက်ရှိမှာ တိဘက်ဗုဒ္ဓဘာသာကို တိဘက်၊ မွန်ဂိုလီးယ၊ ရုရှတောင် ပိုင်း ဆိုက်ဘေးရီးယဒေသတွေမှာ အများအပြား ကျင့် သုံးနေကြပါတယ်။ ဗဟိုအာရှက မွတ်ဆလင်အများစုက ဆွန်နီဖြစ်ပါတယ်။ အာဖဂန်နစ္စတန်နဲ့ တာဂျီကစ္စတန် တို့မှာတော့ အတော်အတန်များတဲ့အနည်းစု ရှိအာအုပ်စု တွေ ရှိတယ်။

Climate Change (ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု) ။ ။ Climate Change အကြောင်း ပြောတဲ့အခါ အကျယ် တဝင့်၊ ရှည်ရှည်လျားလျားပြောဖို့ လိုအပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမှာတော့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက် သဘောလောက်သာ ပြောနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုပြောတဲ့အခါ လက်ရှိဖြစ် ပျက်မှုအခြေအနေနဲ့ပဲ တွဲစပ်ပြောချင်ပါတယ်။

သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာ ပေါ်လစီမှာ Climate Change ကို မျက်မှောက်ခေတ်ရာသီဥတုမှာ အပြောင်းအလဲ တွေ ဖြစ်ပေါ်မှုအဖြစ် ရည်ညွှန်းပါတယ်။ ဒေသအလိုက် ရာသီဥတုတွေနဲ့ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ရာသီဥတုဟာ တစ်စ ထက်တစ်စ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲလာနေတယ်။ ဒီလို ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် လူတွေကို အန္တရာယ် ဖြစ် စေတဲ့ သဘာဝ ဘေးဆိုးလို ပြဿနာတွေ ပေါ်ပေါက်ပါ တယ်။ မိုးခေါင်ရေရှားဖြစ်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မုန်တိုင်းကြီး များတိုက်ခြင်းနဲ့ အချိန်အခါမဟုတ်မိုးရွာခြင်း စတာတွေ ဖြစ်ပေါ်မှု အတွေ့ရများလာခြင်းဟာ ရာသီဥတု ပြောင်း လဲမှုဖြစ်စဉ်ရဲ့လက္ခဏာတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ရာသီ ဥတုပြောင်းလဲမှုက လူသားကို ခြိမ်းခြောက် အန္တရာယ်ပြု လျက်

ရှိပါတယ်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဟာ တစ်စုံတစ်ခုသော ဒေသတစ်ခု တည်းမှာ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သလို ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း ဖြန့်ကျက်ပြီး တော့လည်း ပေါ်ပေါက်နိုင်ပါတယ်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲ တာက အခြားသဘာဝ ဖြစ်စဉ်တွေနဲ့အတူ လူတွေရဲ့ ပယောဂကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ လက်ရှိသဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာ ပေါ်လစီအရတော့ ရာသီဥတုပြောင်း လဲမှု Climate Change စကားလုံးကို လူပယောဂ ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ရာသီဥတုပြောင်းလဲ မှုဖြစ်စဉ်အတွက် ရည်ရွယ်အသုံးပြုပါတယ်။ လူတွေရဲ့ ပယောဂဆိုရာမှာ မိမိပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ကမ္ဘာကြီးကို ပိုမိုပူနွေးလာမှုဖြစ်စေတဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို ပြုမူကြခြင်းဖြစ်တယ်။

ကမ္ဘာပူနွေးလာမှုနဲ့ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဟာ တွဲလျက် ဖြစ်တယ်။ ကမ္ဘာပူနွေးရတာ က လေထုထဲမှာ ဖန်လုံအိမ် အာနိသင် ဓာတ်ငွေ့တွေ များများလာတာကြောင့် ဖြစ်ပါ တယ်။ အခြေခံ ဖန်လုံအိမ်အာနိသင်ဓာတ်ငွေ့တွေက ရေငွေ့၊ မီသိန်း၊ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုက်၊ နိုက်ထရပ် အောက်ဆိုဒ်နဲ့ အိုဇုန်းတို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာ့လေထုထဲ မှာ ဒီဓာတ်ငွေ့တွေ များများလာအောင် လူတွေရဲ့အပြု အမူတွေက ဖြစ်စေပါတယ်။ ဒီအပြုအမူတွေက ကျောက် ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းလောင်စာသုံးစွဲခြင်း၊ သစ်တောပြုန်းတီးမှု ဖြစ်စေခြင်း စတာတွေ ဖြစ်တယ်။ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း လောင်စာ သုံးစွဲမှုရဲ့ ပြဆိုစရာတွေက စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ စတာတွေ ဖြစ်ပြီး သစ်တောဖျက်ဆီးခြင်းရဲ့ ပြဆိုစရာ တွေက တောကိုခုတ်ပြီး လယ်ယာမြေစိုက်ပျိုးခြင်းနဲ့ လူ နေမြို့နေရာတည်ဆောက်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါတယ်။

Cold War (စစ်အေးတိုက်ပွဲ) ။ ။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် (၁၉၃၉-၁၉၄၅) အပြီးမှာ ကမ္ဘာထင်ရှားဝါဒကြီးနှစ်ရပ်ကို တစ်ဘက်စီကိုင်စွဲတဲ့ နိုင်ငံအုပ်စုနှစ်စုအကြား လက်နက်နဲ့ သူတစ်ပြန် ကိုယ်တစ်ပြန် စစ်မတိုက်သော်လည်း နိုင်ငံ ရေး၊ ဝါဒဖြန့်ချိရေး၊ စစ်ရေးနဲ့ စီးပွားရေးအရ

ပြိုင်ဆိုင်မှုတွေ အစဉ်တစိုက်ဖြစ်တည်ခဲ့တဲ့ အချိန်ကာလတစ်ရပ် ဖြစ်ပါ တယ်။ စစ်အေးတိုက်ပွဲကာလဟာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်ကနေ ၁၉၉၁ ခုနှစ်ထိ ကြာမြင့်ခဲ့ပါတယ်။

ကွန်မြူနစ်ဝါဒလက်ခံကျင့်သုံးတဲ့ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၊ သူ့ မိတ်ဖက်နိုင်ငံတွေနဲ့ ဒီမိုကရေစီနဲ့ အရင်းရှင်ဝါဒလက်ခံ ကျင့်သုံးတဲ့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအပါအဝင်ဖြစ်တဲ့ အနောက်ကမ္ဘာက နိုင်ငံကြီးတွေအကြား ဒီယှဉ်ပြိုင်မှု အခြေအနေကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုဗီယက် ယူနီယံ၊ သူ့လက်အောက်ခံတိုင်းပြည်တွေနဲ့ သူ့မိတ်ဖက် နိုင်ငံတွေကတစ်ဖက်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနဲ့ သူ့မိတ် ဖက်နိုင်ငံတွေကတစ်ဖက် ဒီပဋိပက္ခကာလမှာ မျက်နှာစာ မျိုးစုံကနေ ပြိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဝါဒတူနိုင်ငံတွေရဲ့ စစ်တပ်အချင်းချင်း မဟာမိတ်ပြုမှု၊ Proxy War ခေါ်တဲ့ ယှဉ်ပြိုင်ဘက် အင်အားကြီးနိုင်ငံကြီးတွေက အခြားတစ် နိုင်ငံမှာ တစ်ဘက်နဲ့တစ်ဘက် အယူဝါဒမတူ တိုက်ခိုက် အောင် အသုံးချတဲ့စစ်ပွဲတွေ ဖန်တီးမှု၊ ဝါဒဖြန့်ချိမှု၊ ကြား နေနိုင်ငံတွေကို ဆွယ်မှု၊ နျူကလီးယားလက်နက် အပြိုင် အဆိုင် ဖန်တီးထုတ်လုပ်မှု၊ အာကာသဆီ နယ်ပယ်ချဲ့ ထွင်မှုလို နည်းပညာပြိုင်ဆိုင်မှု စတာတွေနဲ့ တစ်ဘက်နဲ့ တစ်ဘက် အစဉ်တစိုက် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ တစ်နည်း အားဖြင့် စစ်အေးတိုက်ပွဲဟာ အယူဝါဒရေးရာ (Ideology) ယှဉ်ပြိုင်မှုလည်း ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ကွန်မြူနစ်ဝါဒနဲ့ ဒီမိုကရေစီတို့ အားပြိုင်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။

Cold War ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို Burmese Days ဝတ္ထု ရှည်ရေးတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ ရင်းနှီးသူ အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာ နဲ့ ဂျာနယ်လစ် ဂျော့ချ်အော်ဝဲလ်က သူ့အက်ဆေးတစ် ပုဒ်မှာ စသုံးခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု နဲ့ အနောက်ကမ္ဘာနိုင်ငံကြီးတွေအကြား အယူဝါဒရေးရာ ယှဉ်ပြိုင်မှုအဖြစ် Cold War ကို အော်ဝဲလ်က သုံးခဲ့ ပါတယ်။ ဂျာမနီနိုင်ငံကို ဘာလင်တံတိုင်းနဲ့ အရှေ့ အနောက် ခြားစေခဲ့တာ ဒီကာလအတွင်းမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆိုဗီယက်သိမ်းပိုက်ထားတဲ့ ဂျာမနီနယ်မြေက အရှေ့ ဂျာမနီခေါ်တဲ့

German Democratic Republic ဖြစ် လာခဲ့ပြီး မဟာမိတ်တွေ သိမ်းပိုက်ထားတဲ့
ဂျာမနီနယ် မြေက အနောက်ဂျာမနီဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၈၀ အကုန် နှစ်တွေဟာ
ဆိုဗီယက်နဲ့ သူ့အပေါင်းအပါတွေ အင်အား လျော့ကျလာခြင်းနဲ့အတူ
စစ်အေးခေတ်ရဲ့ နောက်ဆုံး နှစ်တွေ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၉၁ မှာတော့ ဆိုဗီယက်
ယူနီယံပြိုကွဲခြင်းနဲ့အတူ စစ်အေးတိုက်ပွဲ အဆုံးသတ်ကာ ဒီမိုကရေစီနဲ့
အရင်းရှင်စနစ်က အောင်ပွဲခံခဲ့ပါတယ်။

